

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra křesťanské výchovy

Simona Lipinská

Vliv animátorského kurzu na službu ve farním společenství

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. PhDr. Mgr. Petra Potměšilová, Ph.D.

Obor: Sociální pedagogika

OLOMOUC 2020

Prohlašuji, že jsme bakalářskou práci vypracovala samostatně za přispění literatury a dalších zdrojů uvedené v závěrečném seznamu.

.....

V Olomouci 2020

Děkuji paní doc. PhDr. Mgr. Petře Potměšilové, Ph.D. za vedení bakalářské práce, její přínosné podněty a trpělivost.

Také děkuji Ing. Mgr. Janu Slavíkovi za pomoc a cenné podněty.

OBSAH

ÚVOD	6
1 OBDOBÍ ADOLESCENCE	7
1.1 Adolescence	7
1.2 Identita	10
2 DEFINICE POJMU ANIMACE A ANIMÁTOR	12
2.1 Animace	12
2.1.1 Podstata animace	12
2.1.2 Cíl animace	13
2.1.3 Animace jako koncepce	13
2.1.4 Animační působení	14
2.2 Historie animace	15
2.2.1 Historie animace ve Francii	15
2.2.2 Historie animace v Německu	17
2.2.3 Historie animace v Itálii	17
2.2.3.1 Historie v Itálii v křesťanském prostředí	18
2.2.4 Historie animace v České republice	19
2.3 Animátor	21
2.3.1 Animátor v křesťanském prostředí	21
2.3.1.1 Animátor jako duchovně i lidsky zralý člověk	22
2.3.1.2 Učedník Ježíše Krista	23
2.3.2 Animátor v cestovním ruchu	27
3 OSTRAVSKO-OPAVSÁ DIECÉZE	29
3.1 Farnost	29
3.2 Diecézní středisko mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí	30
3.2.1 Animátorský kurz	31

3.2.1.1	Formace animátora.....	31
3.2.1.2	Cíle kurzu.....	31
4	POPIS, PRŮBĚH A VÝSLEDKY PRŮZKUMU	33
4.1	Cíl průzkumu	33
4.2	Metoda průzkumu	33
4.3	Průběh průzkumu	33
4.4	Jednotlivé výsledky.....	34
4.5	Vyhodnocení.....	46
	ZÁVĚR.....	47
	PRAMENY A LITERATURA.....	48
	Knížní odkazy	48
	Internetové odkazy	50
	SEZNAM PŘÍLOH.....	52
	SEZNAM ZKRATEK.....	55
	SEZNAM GRAFŮ	55

ÚVOD

Animátorský kurz, který realizuje Diecézní středisko mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí, se snaží formovat mladé lidi, zejména adolescenty, kteří se chtějí rozvíjet nejen osobnostně, ale i duchovně. Zároveň je tento kurz určen pro ty, kteří se chtějí zapojit nebo působit ve farním společenství. Tento kurz je realizován již od roku 2000. Každý rok kurz začíná přibližně s 30 zájemci. Během roku čeká na animátory jedenáct víkendových setkání. O letních prázdninách jedna skupina animátorů připravuje program pro dětský tábor, druhá skupina jede do pohraničí pomáhat s pracemi okolo opuštěných far a také připravit menší evangelizační program pro místní obyvatele.

Cílem práce je zjistit, jak velký vliv má animátorský kurz na působení ve farním společenství. Na začátku práce je uvedeno, kdo je to adolescent, co prožívá a jakými fyzickými i psychickými změnami prochází. Dále pak je uvedeno, co je to animace, kdy vznikla a jak se během let proměňovala. Také je uveden pojem animátor, kdo to je, jak by se měl chovat, jaké je jeho poslání a pracovní náplň.

Kapitoly jsou řazeny od obecného vymezení problematiky až po praktickou část. V první kapitole teoretické části je uveden pojem adolescent, jelikož toto období odpovídá době, kdy jedinec nastupuje do animátorského kurzu. Ve druhé kapitole je definován pojem animace, nahlédneme do její historie a ukážeme si její podstatu. Také je uveden kontrast mezi animátorem v křesťanských kruzích a animátorem v cestovním ruchu. Třetí kapitola vysvětluje pojmy, které souvisí s Diecézním střediskem mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí a také popisuje animátorský kurz. Praktické části je věnována kapitola čtvrtá, kde jsme zvolili výzkumnou metodu dotazování.

1 OBDOBÍ ADOLESCENCE

V této kapitole definujeme pojem adolescence, abychom lépe pochopili změny, které probíhají u mladých lidí. V tomto období se právě mladí lidé přihlašují do animátorského kurzu.

1.1 Adolescence

Erik Erikson se zabýval vývojem osobnosti. Chápal ho jako proces, který probíhá od narození do dospělosti a stáří. Ústředním tématem tohoto vývojového procesu bylo utváření osobní identity, která úzce souvisí s vývojem ega. Erikson později vyjasnil svou strukturu vývoje osobnosti, kterou rozdělil do osmi stádií. Období adolescence pak zařadil do pátého stadia. Toto stadium Erikson nazývá identita proti zmatení rolí. Jedinec v tomto stadiu sjednocuje všechny představy o sobě samém. Vědomí identity dává jedinci důvěru, že jeho sebepojetí odpovídá tomu, jak ho vnímají ostatní.¹

Adolescence je věkové období mezi dětstvím a dospělostí. Je to převážně od 16. roku do konce 20. roku věku.² U dívek dochází mezi 12. a 18. rokem a u chlapců mezi 14. a 20. rokem.³ Adolescence také může nastat už v 10. roku věku dítěte, kdy začíná „časná adolescence“, na kterou navazuje „adolescence střední“, která bývá okolo 14.-16. roku věku jedince. Poslední fází je „pozdní adolescence“, která bývá od 17 do 20 let, případně i mnohem déle.⁴

Označení adolescent bývá typické pro psychologii, v českém jazyce bývá tento pojem volně zaměňován za dospívající, dorost nebo mládež.⁵ Adolescent už nebývá tolik navázaný na rodiče a preferuje spíše styk s vrstevníky. Jedná se o období, kdy člověk hledá své místo ve společnosti. Také hledá své životní přesvědčení a směr ohledně budoucí profese. Dospívající hledá sebe sama a také si hledá vlastní místo ve

---

¹ DRAPELA, V. *Přehled teorií osobnosti*, s.70.

² NAKONAČNÝ, M. *Úvod do psychologie*, s. 386.

³ HARTL, P. *Psychologický slovník*, s. 18.

⁴ MACEK, P. *Adolescence*, s. 10.

⁵ MACEK, P. *Adolescence*, s. 9.

světě. Tito lidé však mohou pociťovat pocit méněcennosti. Často to bývá připisováno strachu z neúspěchu. Hledají oporu ve svém okolí a touží po oceňování vlastní osoby.⁶

Člověk bývá sociálně nebo mravně nezrálý, ale po psychické a fyzické stránce je vývoj téměř u konce a rozvíjí se mu sexuální život. Pro toto období je součástí identity i vlastní vzhled. Snaží se o sebe dbát, aby se zalíbili ostatním. Často se srovnávají s ostatními, také potřebují, aby se líbili sami sobě.⁷ Adolescentní období je charakteristické svým dozráváním. Primárně dochází k hormonálním změnám. Hladina hormonů se zvyšuje již od osmého roku života, přičemž sekundární zjevné znaky se objevují obvykle o pět let později. Vedle vývoje primárních a sekundárních pohlavních znaků je pro pubertu charakteristický růst váhy a výšky.⁸ Dívčí postava se tvaruje do ženské a chlapecká do mužské. Také dochází u mužů k hlasové mutaci. Adolescentní člověk má nejvíce energie, bývá nejsilnější, nejkrásnější a také i duševně nejsvěžejší.⁹

Pro celé období je charakteristická zvýšená sebereflexe. Na začátku si dospívající uvědomuje sám sebe jako nositele nejrůznějších rolí a aktéra vlastního chování v nejrůznějších situacích.¹⁰

Pro toto období je typické hledání jistot, nedůvěra k autoritám a tendence riskovat.¹¹ Člověk v období adolescence si dovytváří určité postoje a zájmy a také jeho citový vývoj je na vrcholu. Adolescent myslí rychleji, zkušeněji a spolehlivěji než pubescent. Také abstraktní myšlení je v rozletu. Jeho inteligence ještě není na vrcholu, ale dokáže hovořit s dospělými lidmi na téměř rovnocenné úrovni. Nevýhodou je, že jeho rozhodování bývá ukvapenější než u dospělého člověka, jelikož ten uvažuje opatrně a více se opírá o své zkušenosti.¹² Adolescence může trvat déle, než je výše uvedeno, z důvodu přechodu k psychické dospělosti.

---

⁶ SKLENÁŘ, M. a kol. *Animátorský slabikář*, s. 172.

⁷ SKLENÁŘ, M. a kol. *Animátorský slabikář*, s. 172.

⁸ MACEK, P. *Adolescence*, s. 43.

⁹ ŘÍČAN, P. *Cesta životem*, s. 191.

¹⁰ MACEK, P. *Adolescence*, s.

¹¹ PRŮCHA, J. *Pedagogický slovník*, s. 12.

¹² ŘÍČAN, P. *Cesta životem*, s. 200.

Ukončení adolescence je obtížné určit, jelikož nezávisí na věku člověka, ale nástupem do zaměstnání.¹³

---

¹³ ŘÍČAN, P. *Cesta životem*, s. 192.

1.2 Identita

Identita je „*hluboký pocit vlastní totožnosti založený na prožívání vlastní komunity.*“¹⁴ Identita zahrnuje hodnoty člověka, kterým daný jedinec věří a zakládá na nich smysl života. Erik Erikson uvádí osm stádií vývoje jedince na základě reflexe a životní zkušenosti. Identita se zařazuje do pátého stádia v Eriksonově reflexi. Adolescence je období identity, které hledá své já. V tomto období je člověk na vrcholu osobního zápasu o identitu, hledá a vytváří si ji.¹⁵

Za základní vývojový úkol v období adolescence považoval Erikson ujasnění vztahu k sobě a hledání vlastní identity. Dospívání popisoval jako konflikt mezi potřebou integrace sebe samého a potřebou vyrovnat se s jasnými požadavky společnosti.¹⁶

V tomto období se rozlišuje osobní a sociální aspekt identity. Osobní aspekt čerpá z intimní sebereflexe a sebehodnocení. Podstatou je uvědomění si vlastní jedinečnosti, neopakovatelnosti a ohraničenosti vůči druhým. Odpovídá na otázku „*kdo jsem*“. Sociální aspekt je pocit začlenění a kontinuity ve vztazích i čase. Adolescent si odpovídá na otázky „*kam patřím*“, „*čeho jsem součástí*“, „*odkud pocházím*“ a „*kam směřuji*“.¹⁷

V časně adolescenci začíná psychologická diferenciacce, kdy si pubescent začíná uvědomovat odlišnost své osobnosti od ostatních vrstevníků i od rodičů. Zejména to jsou postoje, hodnoty, rady apod. Také se zvyšuje kritičnost vůči rodičům, kteří ztrácejí hodnotu autority a kladného vzoru.¹⁸

Ve druhé etapě začíná fáze zkoušení a experimentování. Adolescenti získávají pocit, že sami vědí, co je pro ně nejlepší. Snaží se zbavit závislosti na autoritách.¹⁹

---

¹⁴ JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*, s. 104.

¹⁵ ŘÍČAN, P. *Cesta životem*, s. 216.

¹⁶ MACEK, P. *Adolescence*, s. 62.

¹⁷ MACEK, P. *Adolescence*, s. 63.

¹⁸ MACEK, P. *Adolescence*, s. 63.

¹⁹ Tamtéž.

Třetí fáze, která bývá ve věku 16-17 let, je období navazování přátelství. V této fázi se obnovují vazby s rodiči, kdy jejich autorita je přijímána selektivně. Také se zvyšuje zodpovědnost za vlastní chování a jeho důsledky. Toto období patří mezi hledání nových pravidel a norem ve vztahu k ostatním. Také blízké přátelství a erotické vztahy přispívají k uvědomění zvláštní hodnoty a specifického významu vztahu k oběma rodičům.²⁰

Poslední etapa je založena na pocitu vlastní autonomie a jedinečnosti. Jedinec si také uvědomuje sebe samého v širším časovém horizontu a propojuje vlastní minulost s přítomností a s dalšími perspektivy svého života. Toto uvědomení je spojeno s hledáním, omyly a pochybnostmi.²¹

Člověk v adolescentním období si uvědomuje svoji sexuální identitu. Uvědomění si vlastní sexuality má od počátku jiný kontext u chlapců než u dívek. Vědomí vlastní sexuality je u chlapců obvykle spojeno s potřebou uspokojení pohlavního pudu. U dívek však tato potřeba není tak zřetelná. Nástup sexuality má u dívek a chlapců i sociální kontext. Sexuální chování u chlapců bývá častým tématem vrstevnické komunikace. Komunikace u dívek na toto téma jsou mnohem častěji spojovány s hodnocením vlastní sexuální atraktivity pro druhé pohlaví.²²

Pro některé adolescenty může být dospělost neatraktivní, jelikož dospělost pro ně znamená určité omezení a velkou zodpovědnost. Proto se ji snaží co nejdále oddálit. Erikson toto oddálení dospělosti pojmenoval adolescentním moratoriem^{23,24}. Moratoriem může být délka studia, vášnivé zaujetí studiem cizího jazyka, sportem apod. Nebezpečným moratoriem může být členství v pochybné partě, sexuální promiskuita, ale i vězení nebo psychiatrická léčebna.²⁵

---

²⁰ Tamtéž.

²¹ MACEK, P. *Adolescence*, s. 64.

²² MACEK, P. *Adolescence*, s. 60.

²³ Moratorium= pozastavení, odklad, zmrazení.

²⁴ ŘÍČAN, P. *Cesta životem*, s. 223.

²⁵ ŘÍČAN, P. *Cesta životem*, s. 224.

2 DEFINICE POJMU ANIMACE A ANIMÁTOR

V této kapitole je uvedeno, co je to animace, jakou má podstatu a cíle. Také nahlédneme do historie a ukážeme si rozdílnost pojetí mezi animátorem v křesťanském prostředí a animátorem v turistickém ruchu.

2.1 Animace

Animace je široký pojem, který nemá jednoznačný výklad. Sloveso animovat znamená oduševňovat nebo oživovat, protože animace pochází od slova anima, což z řeckého překladu znamená duše.²⁶ Do češtiny se slovo animace dostalo z italštiny a také z francouzštiny. Animovat znamená tedy oživovat nebo také probouzet nadšení.²⁷ Slovo animace má různé souvislosti např. s filmem, divadlem, nebo kulturou. Význam animace spočívá v nedirektivní výchovném působení v pedagogice.

Animace je výchovná práce s lidmi, která je založena na vztazích. V české literatuře je definována jako výchovná metoda založená na nedirektivních a akčních metodách povzbuzování mladých lidí, kteří hledají vlastní cestu svým životem a schopnostmi realizovat svou svobodu a autonomii.²⁸ Animace se snaží dovést mladého člověka k objevení smyslu svého života. Aby zjistil, co chce v životě dělat, jakými zásadami se bude řídit a jaké názory přijme za své. Animace je přesvědčení, že je možné ostatní lidi nadchnout pro správnou věc, která jim pomůže správně využít volný čas. Je také stavěna na filozoficko-křesťanských základech antropologie člověka, jelikož dává důraz na hodnoty a na výchovný vztah.²⁹

2.1.1 Podstata animace

Animace má podstatné prvky, které by člověk měl praktikovat, chce-li dobře animovat. Jako první prvek je naprosté přijetí a síla výchovné lásky. Znamená to vnímat a respektovat originalitu člověka. Člověk by měl umět přijmout všechny stejně, což bývá náročné, a proto je dobré, aby člověk byl osobně zralý. Základem animace je

---

²⁶ HARTL, P. *Psychologický slovník*, s. 44.

²⁷ OPASCHOWSKI, H. W. (1979). In: VÁŽANSKÝ, M. (2001). *Základy pedagogiky volného času*, s. 52.

²⁸ SKLENÁŘ, M. ed al. *Animátorský slabikář*, s. 98.

²⁹ Tamtéž.

láska ke svěřeným lidem, která poskytuje animátorovi dobrou pedagogickou sílu. Dalším prvkem je důvěra. Ta poskytuje otevřenost, což zjednodušuje výchovnou práci a podporuje autoritu i kázeň. Pak vznikají hlubší vztahy mezi animátorem a lidmi. Správný animátor by měl respektovat svobodu člověka. Svoboda člověka je dalším podstatným prvkem z toho důvodu, že animátor si má být vědom toho, že na různé podněty každý reaguje rozdílným způsobem. Proto nemůžeme pokaždé používat stejný rámec výchovy, jelikož pedagogická práce je velmi nepředvídatelná.³⁰

2.1.2 *Cíl animace*

Hlavním cílem animace je utváření osobní identity. Člověk má nacházet objektivní pravdu o sobě. Dalším cílem je učit lidi dávat životu smysl. Proto je důležité, aby se mladý člověk učil solidaritě a vytvářel si osobní identitu, která je propojená s autentickou komunikací. Autentická komunikace je centrálním tématem v metodě animace. Kvalitní animace se pozná v tom, že animátor má dobré vztahy s ostatními. Je to jakýsi životní styl, kdy sám animátor prohlubuje vlastní identitu.³¹ Animace je důležitá pro člověka, protože se v ní učí oceňovat a motivovat ostatní lidi.

2.1.3 *Animace jako koncepce*

Animace je cesta nebo postup, která umožňuje přístup k obsahům pedagogiky volného času skrze aktivizující způsoby. Můžeme ji definovat jako metodu, která pozitivně ovlivňuje tělesný vývoj osobnosti a také i ten duchovní. Je to klíčový prostředek v pedagogice volného času, kdy se jedná o nedirektivní způsob komunikace, který se podílí na kulturní samostatné činnosti a sociálním úsilí. Animace je tedy informativní poradenství a participativní plánování, ale hlavně oblast metod pedagogiky volného času.³² Animace může sloužit jako prostředek komunikace, kdy se může jednat o metodu povzbuzení a podpory, která se opírá o konzultaci. Díky kontaktní způsobilosti se podpoří sociální vnímání.³³ Pokud se animace využívá pro zlepšení komunikace, je potřeba dbát určitých pravidel. Jedná se o způsob oslovení i kontaktu, zvyšují se nároky na projev a ochotu v dialogu. Také je podstatná

---

³⁰ Tamtéž.

³¹ SKLENÁŘ, M. a kol. *Animátorský slabikář*, s. 108

³² VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*, s. 101.

³³ OPASCHOWSKI, H. W. (1979) In: VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*, s. 101.

připravenost k odbourávání zábran, motivace, povzbuzování a podněcování. „Animace jako koncepce, představuje celistvou souvislost jednání mezi cílem, obsahem, metodou, procesem a účinkem. V tomto smyslu se animace se považuje za nástroj podněcování a podpory kreativity, komunikace, integrace a participace.“³⁴ Tyto hlavní funkce odpovídají základním kompetencím, které si animátor musí osvojit.

2.1.4 *Animáčn působení*

Pojem animace má rozsáhlý význam, proto při její interpretaci může dojít k mnoha nedorozuměním. Animace, je slovo odvozené z francouzského „animer“, což v překladu znamená oživení, oduševnění. Díky tomu získává popularitu v odborném světě.³⁵ Teologové považují animaci za duchovní péči. Terapeuti používají animaci jako schopnost komunikace, která se po komunikativní neschopnosti znovuobnovuje. Divadelníci považují animaci za komunikační médium, které podporuje tvořivost. Také filmaři používají animaci. Jedná se o pohyb neživých obrazců. Díky na sebe navazujících snímků se promítne snímek, který při rychlém zobrazení dává věc do plynulého pohybu.³⁶

Animaci můžeme rozdělit i do tří modelů: socio-kulturní, volnočasový a kreativně expresivní. První model socio-kulturní animace chápeme jako způsob ovlivňování emocionálního a psychického života na určitém území, který vede lidi k získávání zážitků. Díky tomu se člověk posunuje v seberealizaci a uvědomění si sounáležitosti ve společnosti.

Další model je volnočasová animace. Ta rozvíjí příležitosti dětí a mládeže ve volnočasových střediscích, sportovních centrech, turistických střediscích, ale také i na dětských hřištích a v knihovnách.

Posledním modelem je animace kreativně expresivní. Tento model pracuje s dětmi a mládeží ve školách, v centrech volného času a v komunitních centrech. Používá tanec, hudbu a ostatní druhy umění k vyjádření sebe sama a snaží se navodit

---

³⁴ VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*, s. 103.

³⁵ Tamtéž.

³⁶ VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*, s. 102.

radost k učení a ke sdílení se s ostatními, které vyplývá ze zaujetí uměleckého zážitku.³⁷

2.2 Historie animace

2.2.1 *Historie animace ve Francii*

Pojem animace se v pedagogicko-výchovném pohledu začal používat koncem 19. století ve Francii v oblasti sociální práce. V roce 1874 se začalo mluvit o samotném Bohu jako o principu animace. To znamená, že Bůh je dárce života. Ve Francii bylo typické metafyzické chápání, na které navazuje mýtické pojetí animace, protože je zde zmiňován Prometheus, který vdechl soše život, a Orfeus, který oživoval lesy a skály zvukem své lyry.³⁸

Pojem animace později získal politický podklad, jelikož se ve Francii považovala animace za podněcování revolučního hnutí. Nicméně schopnost animovat byla považována za určitý dar a poslání. Názory ohledně vzniku moderní animace jsou zcela rozlišné. Někteří odborníci říkají, že moderní animace se začala rozvíjet v rámci necírkevních organizací a jiní odborníci tvrdí, že se rozvíjela na půdě reformního katolicismu.³⁹ Díky dlouhodobé demokratické tradici ve společnosti se stal pojem animace průkopníkem členité myšlenkovité koncepce výchovy. Tvořily ji praktické poznatky z výchovy, ale také i teoretické myšlenky.⁴⁰

V roce 1930 vznikly z levicových stran první kulturní domy. Sloužily především na bezplatné kulturní akce pro širokou veřejnost, které zahrnovaly aktivity hnutí lidové výchovy. Domy kultury nebyly jen výchovných prostředkem, ale převážně provokací, která byla protestem vůči etablované kultuře. V kulturních domech začali působit kulturní animátoři. Po 2. světové válce se hnutí lidové výchovy integrovalo a v rámci ideologie gaullismu⁴¹ získalo i státní podporu. Na politicko-kulturní aktivity navazovala v roce 1948 kulturní zařízení, která měla název domy

---

³⁷ SMITH, M. K. *Animateurs, animation and fostering learning and change*. [online].

³⁸ DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 287 [online].

³⁹ Tamtéž.

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ Gaullismus – politické hnutí inspirované nevýznamnějším, francouzským politikem 20. století Charlesem de Gaulla (1890-1970).

mládeže a kultury. Hlavní cíl těchto domů byl rozvoj osobnosti u účastníků, který by mládež uschoptil, aby se z nich stali zodpovědní a aktivní občané. Úkolem animátorů bylo pomoci mladým lidem, aby se mladí lidé angažovali v politice.⁴²

Vývoj animace v poválečné a zároveň počáteční fázi trvala do začátku 70. let. „V této době byla animace chápána ideologicky.“⁴³ Ideologie vycházela ze tří zdrojů. Jako první byly myšlenky Velké francouzské revoluce, jejichž cílem bylo zvýšit počet osvícených občanů, kteří se budou aktivně účastnit ve společnosti. Druhá myšlenka byla sociologická analýza společnosti, která zjistila, že společnost trpí zablokováním sociální komunikace, proto animaci byla přidělena socializační funkce. A třetím prvkem byl marxismus jako základ ideje. Cílem bylo rozšířit politické povědomí široké veřejnosti, jehož plánem v budoucnosti bude radikální změna v ekonomických a politických strukturách.⁴⁴

Po ideologické etapě následovala další fáze, ve které se animace stala systémem. Animace už nebyla tolik soustředěna na velké cíle, ale spíše na reálné funkce. Jednalo se o funkce sociálně regulační, adaptační a integrační.

Třetí fázi, která proběhla v 80. letech, označujeme etapu profesionalizace. Animátorská práce se začala rozvíjet jako jiné profese. Původní záměr, kdy docházelo ke sjednocování lidí a mezilidských vztahů, se posouval do pozadí. Pozornost byla více zaměřena na měřitelný výsledek.

Za poslední a současnou fázi považujeme čtvrtou etapu, ve které se animace zaměřuje na ekonomické myšlení. Regulačním prvkem sociální politiky nastoupila ekonomická rozvaha a nahradila tak státní ideologii.⁴⁵

Později se animace nepoužívala jen mezi dětmi a mládeží, ale začala se používat i v dospělých a seniorských kruzích. Animace se dále šířila do ostatních států a kultur a její metody se staly jedním z nejperspektivnějších přístupů ve volném čase.⁴⁶

---

⁴² OPASCHOWSKI, H. W. (1979). In: DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 76-77 [online].

⁴³ DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 288 [online].

⁴⁴ DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 288 [online].

⁴⁵ DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 289 [online].

⁴⁶ HOFBAUER, B. *Kapitoly z pedagogiky volného času*, s. 80–84.

2.2.2 *Historie animace v Německu*

V 70. letech dochází i v Německu k rozvoji animace. Do německé jazykové oblasti se pojem rozšířil z Francie. Velkou zásluhu na tom měl pedagog volného času Horst W. Opaschowski. Animace se pohybovala v oblasti sociální práce, a proto byla animace pojmenována jako sociálně-kulturní. Avšak Horst W. Opaschowski se inspiroval touto animací a snažil se ji posunout do pedagogiky volného času. Mezi základní metody pedagogiky volného času zařadil tzv. komunikativní animaci a také současně vytvořil nový pojem animace volnočasové kultury. Díky tomu dnes používáme pojem volnočasová animace. Diskuze o animaci probíhala hlavně v 80. letech. Velký vliv na ni měl Horst W. Opaschowski, který definoval animaci jako „*nedirektivní motivaci, podněcování a podporu, která umožňuje aktivitu, uvolňuje kreativitu, podporuje vytvoření skupiny a usnadňuje účast na kulturním životě.*“⁴⁷ Mezi základní principy animace patří: dostupnost, dobrovolnost a otevřenost. Později tyto principy animace byly uvedeny v jeho novějších pracích jako principy pedagogiky volného času. H. W. Opaschowski považoval animaci jako součást pedagogiky volného času, což bylo nepřijatelné pro zastánce společensky kritického pojetí sociálně-kulturní animace.⁴⁸

2.2.3 *Historie animace v Itálii*

V Itálii byla animace propojena především se školstvím a výchovou. První etapou italské animace v 60. letech 20. století se považují školní projekty, které byly zaměřeny na kreativitu žáků.

Druhá etapa nastala po roce 1968 a byla charakteristická tím, že se její těžiště přesouvalo ze škol do sociálních oblastí. Animace se začala převážně rozvíjet v politické a sociální oblasti. Tuto etapu nazýváme diferenciací. V této době se začíná animace rozvíjet do různých směrů.

Současná a zatím poslední etapa animace se označuje jako doba zralosti. V této době si každý typ animace našel svoje místo, a proto mezi jednotlivými typy dochází ke sblížení. V některých regionech byla animace zařazena do seznamu

---

⁴⁷ OPASCHOWSKI, H. W. (1979). s. 47. In: DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 293 [online].

⁴⁸ DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 293 [online].

sociálních služeb a také vznikly nové profesní asociace animátorů. V současné době je animace široce rozšířená práce, se kterou se setkáváme v různých odvětvích, od škol a sportovních klubů, přes farnosti až po sociální služby.⁴⁹

Prvním a zároveň nejstarším směrem animace byla animace divadelní, jehož cílem byl rozvoj expresivní projev a fantazie prostřednictvím hry a akce. Tento cíl se později změnil a divadelní animace se začala zaměřovat na ovlivňování každodenního společenského života.

Poslední koncepcí animace se stala animace sociálně-kulturní. Vytvořil ji italský psycholog Mario Pollo, který se inspiroval již vzniklou francouzskou animací, ale zaměřoval se spíše na výchovný proces, který je stavěn na křesťanské filozofii a kultuře.⁵⁰

2.2.3.1 *Historie v Itálii v křesťanském prostředí*

Mezi nejznámějšího průkopníka animace můžeme zařadit Dona Bosca, vlastním jménem Giovanni Melchiorre Bosco, který žil v 19 století. Byl to italský kněz a zakladatel kongregace salesiánů, kterou pojmenoval k počtě svatého Františka Saleského. V době, kdy se učil kněžské službě, navštěvoval svého duchovního vůdce Dona Cafassa, který ho seznamoval se situací mladých lidí v Turíně. Don Bosco často navštěvoval věznice, ve kterých bylo mnoho mladých mužů, kteří se často do věznic vraceli, jelikož neměli nikoho, kdo by jim poskytl pomoc.⁵¹ Takto se začal Don Bosco starat o mladé muže, u kterých se snažil omezit nebo překonat fyzické či psychické nebezpečí a předejít sociální a kulturní exkluzi. Svou výchovu stavěl na pilířích rozumu, laskavosti a náboženství.⁵² Učil chlapce číst, psát a počítat a vzděláním připravoval mladé chlapce na společenské uplatnění. Později mu byl poskytnut dům, ve kterém otevřel první oratoř. V tomto domě a v okolních prostorech bylo místo pro volnočasové aktivity a pro vyučování. Don Bosco viděl, že jeho snaha má úspěch, protože počet chlapců navštěvujících oratoř vzrostl. Později však na to sám nestačil, a tak mu začali pomáhat schopní hoši, kterým se více věnoval, aby posílil jejich

---

⁴⁹ DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 290 [online].

⁵⁰ KAPLÁNEK, M. a kol. *Čas volnosti – čas výchovy*, s. 120.

⁵¹ SKLENÁŘ, M. a kol. *Animátorský slabikář*, s. 25.

⁵² SKLENÁŘ, M. a kol. *Animátorský slabikář*, s. 26.

vzdělání. Z těchto chlapců pak vznikla již zmíněná kongregace svatého Františka Saleského. Za několik let byla tato kongregace církevně schválena, ke schválení definitivních stanov však došlo až o několik let později. V roce 1875 poslal Don Bosco prvních deset salesiánů na misie do Argentiny, poté také do Uruguaye, Chile, Ekvádoru a Brazílie. Tím se mu povedlo položit základ pro rozšíření kongregace v Evropě i po celém světě.⁵³

Dnes je na světě několik středisek mládeže, které se inspirovaly výchovným systémem Dona Bosca. Jejich principem je především osobní přístup, preventivní systém, otevřenost širokému spektru dětí a mládeže bez ohledu na jejich postoj k církvi.⁵⁴ Také je jejich cílem vytváření domácího prostředí a podpora zapojení dětí a mládeže do společnosti, aby docházelo k přecházení socio-patologických jevů.⁵⁵

2.2.4 *Historie animace v České republice*

V 19. a 20. století se v Československu používal pojem lidovýchova. Lidové vzdělání sloužilo jako povznesení sociální a kulturní úrovně širokých vrstev obyvatelstva. Ovšem pojem lidovýchova mívával velmi kolísavý význam mezi vzděláváním dospělých, zájmovým vzděláváním, výchovou k demokratickému občanství a osvětou. Institucionálně bylo úsilí v osvětové práci zakotveno v Osvětovém svazu, který vznikl v roce 1906 jako všenárodní lidovýchovné ústředí. Tato instituce byla později přeměněna na Masarykův lidovýchovný ústav. Masarykův lidovýchovný ústav byl rozdělen do několika odborů: divadelní, hudební, literární, studijní, hospodářský, rekreační, přednáškový, kinematografický apod.⁵⁶

Lidová výchova v Československu a ve Francii měla stejný či obdobný cíl: duchovní, společenské a kulturní povznesení lidových vrstev. Rozdíl mezi těmito státy byl v zaměření. Ve Francii byla lidová výchova iniciována levicovými intelektuály, nebo katolickými aktivisty, kteří směřovali k podpoře svobodného rozvoje kreativity obyvatelstva. Zatímco v Československu se v meziválečné době jednalo spíše o

---

⁵³ SKLENÁŘ, M. a kol. *Animátorský slabikář*, s. 16.

⁵⁴ *O středisku*. Don Bosco Ostrava [online]. [cit. 24-03-2020]. Dostupné z: <https://www.boscoostrava.cz/stredisko/o-stredisku/>.

⁵⁵ *O nás*. Salesiánské středisko mládeže [online]. [cit. 24-03-2020]. Dostupné z: <https://brno.sdb.cz/stredisko/o-nas-8>.

⁵⁶ KAPLÁNEK, M. *Animace. Studijní text pro přípravu animátorů mládeže*, s. 21.

ideologický prvek nově vzniklého státu, který měl rozvíjet demokratickou kulturu obyvatelstva.⁵⁷

Po roce 1989 se pojem animace v pedagogickém a sociálním kontextu začal šířit Československem.⁵⁸ Většina českých pedagogů chápe animaci spíše ve smyslu sociálně-kulturní jako jednu z metod volného času. Do české literatury zavádí pojem animace patrně Mojmir Vážanský. Ten ve své knize *Základy pedagogiky volného času* charakterizuje animaci jako postup aktivizace, která je zaměřená na volnočasové nabídky, přičemž vychází z H. W. Opaschowského. Také definuje animaci jako metodu povzbuzování, podpory a stimulace. Obsahem animace je podpora sociálního vnímání a komunikace.⁵⁹

Nezávisle na pedagogice volného času začal pojem animace pronikat po roce 1989 v rámci katolické církve a jejich aktivit. Slovo animovat nahradilo slovo vést, a to v případech, kdy iniciátor dodává podněty a povzbuzení než přímé vedení. Animace také umožňuje vyjádřit aktivní podíl těch, kteří do aktivity vnášejí ducha. V 90. letech se za animaci pokládá proces formování mladého člověka k osobní zralosti, který je podněcován vychovatelem na základně osobního vztahu.⁶⁰

V posledních letech se tématem animace zabývá M. Kaplánek, který se pokusil různé modely animace charakterizovat a pro konkrétní model navrhl použít kritérium cílového zaměření. Sociálně-kulturní model se používá, pokud je hlavní prioritou rozvoj participace. Model kulturní animace se používá v případě, že jde především o předávání hodnot.⁶¹

Pojmy animace a animátor se v České republice objevují ve spojení s volným časem, obvykle v oblasti rekreace a cestovního ruchu. Sociálně-pedagogické zaměření se odráží ve vzdělávacích programech, které připravují studenty na výkon profese

---

⁵⁷ KAPLÁNEK, M. *Animace. Studijní text pro přípravu animátorů mládeže*, s. 21-22.

⁵⁸ DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 295 [online].

⁵⁹ VÁŽANSKÝ, M. SMÉKAL, (1995). s. 101. In: DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 295 [online].

⁶⁰ DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 295 [online].

⁶¹ KAPLÁNEK, M. (2009) s. 100. In: DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 295 [online].

animátora volného času, případně obdobné profese. Úloha animátora spočívá v ožívování osobnostního rozvoje účastníků ve volnočasových aktivitách.⁶²

2.3 Animátor

„Při přípravě a vzdělávání pracovníků pro sféru volného času je potřeba si uvědomit základní požadavky na osobnost pedagoga a na jeho vztah k pracovní aktivitě.“⁶³ Nejdůležitější vlastností animátora by měla být schopnost rozvoje komunikace. To znamená, že dobrý animátor by se měl zlepšit v sociálním vnímání, měl by snižovat komunikační bariéry a práh bázlivosti. Také by měl mít schopnost kreativity. Měl by umět improvizovat a aktivně se zapojovat. Animátor by měl být hlavně empatický, nadšený, organizačně pohotový, spolehlivý a měl by být připravený na řešení náročných situací.⁶⁴

Animátora můžeme potkat v různých volnočasových odvětvích, např. ve společenských organizacích na profesionální bázi: Skaut, Junák, Klub turistů a lyžařů, Sokol; také jako dobrovolník na letních táborech pro děti; v cestovním ruchu: v hotelích, cestovních kancelářích atd.; v křesťanských kruzích: společenství, schola, ministranti atd. My si však přiblížíme pouze dvě odvětví. A to zejména animátora v křesťanském prostředí a jako kontrast si ukážeme animátora v cestovním ruchu.

2.3.1 Animátor v křesťanském prostředí

Animátor je člověk, který chce pomáhat a sloužit druhým. Správný animátor má dávat najevo své činy a skutky. Aby animátor mohl dobře odvádět svou práci, musí být vždy o krok napřed, aby ostatní mohl vést. Cílem této cesty je vést druhé lidi k Bohu. Člověk, který chce jít po této cestě, by měl překonat strach z vykročení. Měl by opustit zónu svého pohodlí, aby mohl zakoušet nové věci.⁶⁵

Pojem animátor může mít i jiný název. Ve skautských organizacích se používá pojem vedoucí. Již z názvu se jedná o osobu, která by měla být zodpovědná a

---

⁶² DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. *Mnohotvarý fenomén animace*, s. 299 [online].

⁶³ VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*, s. 117.

⁶⁴ VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*, s. 118.

⁶⁵ SKLENÁŘ, M. a kol. *Animátorský slabikář*, s. 67.

napřed vůči ostatním. Službu by měl brát vedoucí svědomitě a poctivě se na ni připravovat.

Také se můžeme setkat s pojmem streetworker. To je člověk, který se vyskytuje v terénní sociální práci v různých dobrovolnických organizacích. Streetworker pracuje s mladými lidmi v jejich přirozeném prostředí, kde se snaží pozitivně naplnit jejich volný čas.⁶⁶

2.3.1.1 Animátor jako duchovně i lidsky zralý člověk

Animátor by měl být zralý ke svému věku. Také by měl být realista, zodpovědný, vnitřně svobodný a měl by znát sám sebe. Ví, co chce a kam směřuje. Především to má být člověk, který zná dobře svou víru a nechá se vést Duchem svatým.⁶⁷ Animátor má budovat společenství. Umí pracovat ve skupině s druhými, také umí naslouchat ostatním, a hlavně by měl navazovat přátelské vztahy a vytvářet pozitivní atmosféru. Dobrý animátor není ten, kdo se cítí a působí jako vůdce, ale ten, který je ochoten obětovat svůj čas a věnuje ho ostatním.⁶⁸ Animátor je člověk, který je duchovně i lidsky zralý, také je schopný umožňovat mezi mladými lidmi vztahy, které vedou ke vzniku skupin mládeže. Animátor se pak snaží, aby mladí lidé rostli v těchto skupinách.⁶⁹ Snaží se, aby čas setkávání nebyl vyplněný pouze hrou nebo zábavou. Animátor se snaží přinášet do skupiny ducha a také by měl ostatní motivovat a povzbuzovat. Způsob výchovné práce, který je založen na vztazích, je důležitou skutečností pro život církve.⁷⁰

Animátor se snaží objevovat v ostatních lidech potenciál. Vychovává a usměrňuje k hodnotám, které jsou inspirované biblickým pohledem na člověka a víru.⁷¹ Animátor má být citlivý a vnímavý a snaží se mít mladé lidi rád a důvěřuje jim. Animátor by měl mít přirozenou autoritu. Tu si může získat tím, že se snaží vykonávat

---

⁶⁶ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*, s. 81.

⁶⁷ SKLENÁŘ, M. a kol. *Animátorský slabikář*, s. 71.

⁶⁸ SKLENÁŘ, M. a kol. *Animátorský slabikář*, s. 109.

⁶⁹ POLLO, M. (2017). In: BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 535.

⁷⁰ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*, s. 79.

⁷¹ KAPLÁNEK, M. *Animace. Studijní text pro přípravu animátorů mládeže*, s. 16-17, 51-53.

tuto službu svědomitě a dodává dobrý program do společenství a také vytváří vnitřní vztahy ve společenství.⁷²

Otázkou je, zda v dnešním světě má animace své opodstatnění. Doba se rychle mění a mladí už příliš nejeví zájem o společná setkávání ve skupinách a často se přemísťují do paralelního světa. Domenico Sigalini tvrdí, že by animátoři měli jít za mladými lidmi a být přítomni v neformálním prostředí, ve kterém se shromažďují, ale také by měli zhodnocovat i ty prostory, které nabízejí nové možnosti.⁷³ Tudiž můžeme říct, že metoda animace má stále svou podstatu a důležitost, jen na animátora klade větší nároky.

Představa dokonalého animátora je zcela nereálná. Teorie umí ideálně popsat dokonalého animátora, ale praxe však ukazuje, že při pozorování konkrétních lidí, kteří tuto službu vykonávají, tak zdaleka nesplňuje všechna stanovaná kritéria, jelikož ideální animátor neexistuje. Formulování ideálů je důležité, ale je třeba si uvědomit, že není možné, aby animátor splňoval všechny požadavky. Je to tím, že každý člověk je jiný a projevuje se zde princip graduality. Také by bylo dobré vzít v úvahu, že při zapojení mladého člověka do aktivity se posunuje dále na své životní cestě a pomůže mu to v jeho zrání. Člověk, který je pověřený stát se animátorem, by si měl uvědomit, jak je daleko na své cestě k dozrání a s jakou intenzitou o ni usiluje. Pokud mladý člověk na sobě chce pracovat, nemusí se bát, že nedosáhne ideálu animátora. V případě, že se člověk zapojí do života v církvi, bude cítit, že má větší touhu a potřebu více osobně růst.⁷⁴

2.3.1.2 *Učedník Ježíše Krista*

Animátor podle křesťanského pohledu by měl být na prvním místě učedník Ježíše Krista. Křesťanský animátor udělal ve svém životě základní zkušenost a uvědomil si, že Bůh je láska a zakouší vztah s Bohem jako vztah lásky. Výsledek pak závisí na jeho svatosti a Boží milosti, a ne jenom na jeho aktivitě. Animátor se snaží nacházet inspiraci v Božím slově. Snaží se naslouchat, konat a sdílet prožitky s ostatními. Ví, jak je důležitá svátost, a prožívá je jako hluboké setkání s Kristem a

---

⁷² BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 537.

⁷³ SIGALINI, D. (2003). In: *Pastorale giovanile*, s. 225-245.

⁷⁴ BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 539.

pravidelně využívá daru eucharistie a svátosti smíření.⁷⁵ Animátor se učí lásce k druhým lidem, a proto se stává člověkem, který vyzařuje dobrotu a milosrdenství. Je radostný a do hloubky prožívá, co hlásá. Papež František často hovoří o radosti z víry.⁷⁶ Animátor by měl mít nadšení z Krista a své nadšení by měl předávat mladým lidem. Snaží se nacházet cesty, které vedou k mladým lidem, aby i oni zkusili radost z víry. Snaží se být vynalézavý a nenechá se odradit nezájmem nebo neúspěchem. Věřící ve vedení Duchem svatým a občas se stává v očích lidí bláznem pro Boží věci. To však neznamená, že žije mimo realitu a že si ve své mysli tvoří zvláštní představy. Znamená to, že se snaží poznávat Boží plány. Stanislaw Rylko hovoří o animátorech jako o opravdových svědcích, kteří se setkali s Kristem a mluví o Kristu ze své vlastní zkušenosti. Také chtějí předat mladým lidem jistotu a pevnost víry ve světě a také poselství, které stojí na pevném základě. Animátor by měl být člověk naděje a musí mít důvěru v mladých lidech.⁷⁷ Animátor si uvědomuje, že i on je na cestě ke Kristu. Formuje svůj život a jeho růst ve víře se stává jeho celoživotním programem. Uvědomuje si, že ne všemu rozumí. Snaží se být pokorný a když něco neví, zeptá se. Také si uvědomuje, že je důležité rozdávat se, ale nesmí zapomínat na svůj duchovní růst.⁷⁸

Animátor by neměl být sám, ale měl by být součástí společenství. Ideální je, když animátor je součástí i ve skupině, kde se setkává s dalšími animátory, aby měl zázemí a čerpal inspiraci. Je důležité, aby byl animátor veden ke zpětné sebereflexi. Měl by se naučit své aktivity a postoje vyhodnocovat. Jakákoliv zpětná vazba od druhých by mu měla být přínosem a animátor se naučí přijímat a vyrovnaně reagovat na negativní ohlasy bez zbytečných emocí nebo negativismu.

Animátor ví, že je součástí církve, která působí na pastorační mládeže, a svou činnost nevykonává pod svým jménem, ale pod jménem církve, která ho v této službě povolala. Je v kontaktu s diecézním centrem mládeže a dbá na to, aby se společenství, ve kterém působí neizolovalo a žilo duchem, kterým žije církev. Animátor povzbuzuje

---

⁷⁵ BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 540.

⁷⁶ FRANTIŠEK. *Evangelii gaudium*, s. 6; *Gaude et exultate*, s. 1, *Christus vivit*, s. 107, 126.

⁷⁷ RYLKO, S. *I giovane e il Papa. Insieme. Un progetto di pastorale giovanile*. In: PAPEŽSKÁ RADA PRO LAIKY. *Insieme sulle strade dell' Europa*, s. 181-186.

⁷⁸ BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 542.

mladé lidi, aby pomáhali druhým lidem, především nejslabším a nejchudším. Za chudé se nepovažují jen lidé, kteří trpí hlady, ale také lidé, kteří jsou osamoceni, nebo závislí na návykových látkách, lidé bez smyslu života a také lidé, kteří jsou staří, nemocní a opuštění.⁷⁹ Jeho základním úkolem je, aby takovým lidem pomohl najít odborníka, dodal jim odvalu a podporoval je v léčbě.⁸⁰

Animátor čerpá ze slov papeže, která jsou určena pro mládež, a snaží se najít cestu k poznání pravdy o člověku a Bohu. Animátor se snaží být přítelem mladých. Mladí lidé by měli cítit, že animátor má na ně čas a jeho dveře jsou stále otevřené. Sice se jedná o náročný požadavek, ale je velice důležitý. V praxi jde především o přijetí člověka i ve chvíli, kdy příchozímu nemůže časově vyhovět. Všimá si nově příchozích a uvádí je do společenství. Snaží se, aby společenství nebylo pouze záchytným bodem, a aby neztratilo svou sílu. V tomto se může radit s lidmi ze společenství, nakolik je možné ho otevřít. Snaží se naslouchat mladým lidem, jelikož právě ti trpí tím, že jim nikdo nenaslouchá. Svým přátelským postojem se snaží vytvářet rodinné prostředí. Pomáhá k vytváření vztahů mezi jednotlivci a v případě krize se snaží být tím, kdo je spojuje. Dbá o to, aby harmonie prostředí, úklid a občerstvení bylo zajištěno v místě, kde se setkání odehrává. Záleží mu na vytváření společenství, ve kterém se mladí lidé mohou setkávat s Kristem. Je tím, komu záleží na tom, aby společenství dobře žilo a nestagnovalo.⁸¹ Animátor si je vědom toho, že cílem jeho snažení je pomoci mladým, aby objevili Krista. Avšak mladý člověk je zdrojem lidského dozrání, a proto může se stát, že bude projevovat svou kritičnost. To může být příčina konfliktu. Tento konflikt může narušit celé společenství, avšak animátor se konfliktů nesmí bát. Musí mít na mysli, že překonaný konflikt posiluje vztahy. Snaží se sám konflikty nevytvářet a pokud nějaký vznikne, napomáhá k jeho vyřešení. Pokud se mladý člověk vydá cestou, kdy se rozhodne sloužit druhým, uvědomí si, že není obohacena pouze společnost, ale také on sám. Jedná se tedy o oboustranný proces přijímání a dávání.⁸²

Animátor se snaží plánovat, aby práce ve společenství nebyla chaotická, proto se snaží mít vždy připravený program. Společenství má mít určitý základní projekt

---

⁷⁹ JAN PAVEL II. (2001) s. 41. In: BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*. s. 544.

⁸⁰ BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 546.

⁸¹ BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 544-545.

⁸² BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 545-546.

života. V momentě, kdy nepřichází, může tak způsobit nebezpečí velké rozptýlenosti aktivit anebo neustálé přeskakování duchovních témat. Proto by si měl animátor naplánovat celý rok a jednotlivé kroky. Do určité míry se stává ochráncem, aby na členy ve společenství nebylo naloženo nadměrné množství aktivit nebo příliš velká dávka duchovního prožitku.⁸³ Musí věnovat svůj čas přípravě na každé setkání. Bylo by od něj nezodpovědné, kdyby přišel na setkání nepřipraven a spoléhal na improvizální schopnosti. Avšak pokud si to situace vyžaduje, animátor by měl umět improvizovat. Bylo by dobré, kdyby se na přípravě společného setkání podílelo více členů. Uvědomuje si, že společenství je záležitostí všech účastníků a že je potřeba podporovat aktivitu jakéhokoliv účastníka. Proto mladé motivuje a přiděluje jim různé úkoly. Snaží se, aby průběh probíhal dobře a pak ustupuje do pozadí. Snaží se rozpoznat schopnosti mladých, aby je pak uplatnil ve prospěch celé skupiny.⁸⁴ Když ale průběh neprobíhá, jak by měl, a vidí, že se vyskytují hluchá místa, ujímá se iniciativy.

Animátor by měl být mluvčím skupiny. Měl by být schopný formulovat a předat to, co mladí potřebují a co si žádají, ať už při diskuzi ve farnosti, s farářem, nebo s biskupem.⁸⁵ Animátor vede mladé lidi ke sjednocení a také apeluje na vztahy ve společenství, které jsou založeny na Ježíšově lásce, pravdě a aby vzájemná láska vedla členy společenství k opravdovému sjednocení v Kristu. Animátor se stává spojovacím článkem mezi mladými lidmi a místním církevním společenstvím. Je v kontaktu ne jenom s knězem, ale také s dalšími lidmi, kteří se zapojují do fungování ve farnosti. Animátor se snaží, aby společenství bylo v harmonii se společenstvím církve. Snaží se, aby se skupina nestala uzavřená a nedocházelo v ní vytváření separovaných skupinek, které by samy sebe považovaly za ty lepší. Proto se snaží reflektovat, zda se něco takového nevyskytuje v jeho společenství.⁸⁶

Animátor by si měl uvědomit, že není nenahraditelný. Měl by přijmout, že jednou nastane čas, kdy bude muset ustoupit do pozadí. Proto by se měl snažit, aby dokázal animovat své současníky. Neměl by všechnu pozornost poutat na sebe. Měl by přimět druhé, aby s ním začali spolupracovat a připravovat tak své nástupce.

---

⁸³ BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 548.

⁸⁴ BELZ, H. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení*, s. 59.

⁸⁵ BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 546-547.

⁸⁶ BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 547.

Animátor, který odchází ze své služby, potřebuje citlivé doprovázení, aby dokázal přijmout svou novou roli a lépe se zařadil do nového společenství. Animátor by si měl především uvědomovat své životní povolání a neměl by svou odpovědnost za druhé prožívat příliš intenzivně.⁸⁷

2.3.2 *Animátor v cestovním ruchu*

Do 80. let v cestovním ruchu působili kulturní referenti, poté byla tato pozice přejmenována na animátory. Jejich práce je spojena se zábavou a provázením. Rozdíl mezi průvodcem a animátorem je ten, že animátor zajišťuje lidem převážně zábavu. Služba animátora se využívá především v hotelových komplexech, lyžařských střediscích a v lázeňských centrech.⁸⁸

Animátora lze definovat jako osobu, která odpovídá za plánování aktivit a dozor nad programy v rámci volného času.⁸⁹ Animátor v cestovním ruchu musí umět uspořádat a zorganizovat večerní show, moderovat společenské akce a hry.⁹⁰ Také má za úkol zpříjemnit a ozvláštnit pobyt hostů, aby po skončení pobytu byli účastníci nadšení a spokojení. Komunikace a vytváření sympatií je velice důležitý úkol pro animátora. Jeho úkolem je být neustále v kontaktu s lidmi. Animátor by měl být zkušený, talentovaný, zdravotně aktivní a pozitivně orientovaný člověk. Také je důležité, aby byl společenský, komunikativní, temperamentní, aby měl všeobecný základ z geografie, historie a kultury dané země, ve které pracuje. Důležitým předpokladem je znalost světových jazyků.⁹¹

Animátor je zpravidla zaměstnán po celou sezónu ve velkých střediscích cestovního ruchu. Pracovní období je převážně v letní sezóně. Animátoři jsou v mnoha případech vzdělávání v rekreačních střediscích z důvodu vlastních podmínek a

---

⁸⁷ BALÍK, J. *S mladými ke Kristu*, s. 548.

⁸⁸ ORIEŠKA, J. *Služby v cestovním ruchu*, s. 254-262.

⁸⁹ ORIEŠKA, J. *Služby v cestovním ruchu*, s. 254-262.

⁹⁰ *Po ohlednutí do historie*. Rilife animation [online]. [cit. 20-03-2020]. Dostupné z: <https://rilifeanimation.wordpress.com/2014/12/22/po-ohlednuti-do-historie/#more-88>.

⁹¹ *Kdo jsme a naše cíle*. Animátoři Plzeň [online]. [cit. 20-03-2020]. Dostupné z: <http://www.animatori-plzen.cz/kdo-jsme-a-nase-cile/>.

požadavků každé instituce. Nábor probíhá na jaře a jsou vybírány pomocí inzerátů na internetu, informačních letáčích ve školách nebo v denním tisku.⁹²

---

⁹² Tamtéž.

3 OSTRAVSKO-OPAVSKÁ DIECÉZE

Tato kapitola popisuje tři složky, které spolu úzce souvisí. První složka je Ostravsko-opavská diecéze, která má na starost farnosti a Diecézní středisko mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Kapitola také vysvětluje pojem farnost. Důvodem je, aby jedinec pochopil, že animátor vystupuje ze své farnosti, aby se naučil novým zkušenostem, které získává v animátorském kurzu. Po ukončení kurzu se vrací zpět do farnosti, aby tyto zkušenosti předával dále. Poslední část kapitoly vysvětluje cíle a aktivity v Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Jedna z největších aktivit, které středisko pořádá, je animátorský kurz. Vysvětlíme, jak kurz vznikl, pro koho je určen a jaké jsou jeho hlavní cíle.

Ostravsko-opavská diecéze vznikla v roce 1996. Tuto diecézi založil Jan Pavel II. a patří mezi nejmladší diecézi v České republice.⁹³ Ostravsko-opavská diecéze má 11 děkanátů a celkově 276 farností.⁹⁴

3.1 Farnost

Pojem farnost pochází z řeckého slova *paroikia*⁹⁵, což v překladu znamená blízké okolí. Kodex kanonického práva definuje farnost jako „*určité, natrvalo zřízené společenství křesťanů v místní církvi, svěřením pod vedením biskupa do pastorační péče farářů.*“⁹⁶ Farnost, která je zákonně zřízená, se stává samostatnou právnickou osobou.

Farnost je místem, kde lidé prožívají křesťanské tajemství, bratrské společenství a službu. Patří do ní i mladí lidé, kteří potřebují vyrůstat v komunitě církve. Mladí lidé mohou pomáhat v práci s dětmi, spolupracovat při liturgii apod. Kněz při předávání kompetencí by měl brát mládež jako partnery. I farnost může mladým lidem konkrétně pomoci. Je jim poskytnut prostor při setkávání, při přípravě

---

⁹³ *Diecéze.* Diecéze ostravsko-opavská [online]. [cit. 10-12-2019]. Dostupné z: <https://www.doo.cz/dieceze>

⁹⁴ Tamtéž

⁹⁵ PETROSILLO, P. *Křesťanství od A do Z*, s. 57.

⁹⁶ Kodex kanonického práva. Kan. 515, §1. [online]. [cit. 01-04-2020]. Dostupné z: [http://www.farnostzebrak.cz/dokumenty/cic\(1983cz\).pdf](http://www.farnostzebrak.cz/dokumenty/cic(1983cz).pdf)

snoubenců na manželství, v oblasti vzdělávání, v řešení problému nezaměstnanosti apod.⁹⁷

3.2 Diecézní středisko mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

Diecézní středisko pro mládež se nachází ve Staré Vsi na Ondřejnicí, což je vesnice v Moravskoslezském kraji s celkovým počtem více než 2,6 tisíce obyvatel.⁹⁸ Jedná se o faru, která se od roku 1998 začala rekonstruovat, aby sloužila jako středisko pro mládež. Nachází se v lokalitě, kde je dobrá dostupnost na autobusovou dopravu, která vede do téměř všech koutů diecéze.⁹⁹ V roce 1999 zde začal působit tým pastoračních pracovníků. Pastorační tým se skládá z kněze, kaplana a čtyřčlenného týmu. Dohromady se jim hovorově říká týmáci. Zpravidla se jedná o dvě děvčata a dva chlapce.¹⁰⁰ Na začátku školního roku celý tým jede na teambuilding mimo areál střediska, aby se jeho členové navzájem poznali a aby si rozdělili týmové kompetence. Také se celý tým zúčastní studijně – formačního kurzu, který má velký přínos pro život v týmu a práci ve středisku.¹⁰¹

Od svého založení středisko nabízí řadu formačních kurzů. Finanční podporu aktivit zajišťovalo nové občanské sdružení Anima Iuventutis, které podporuje středisko a konané akce. Zkušenosti s činnostmi jsou spojeny s olomouckou diecézí a její pastorační činností. Hlavním cílem bylo formování mládeže pomocí pastoračních aktivit, které se uskutečňovalo o víkendech a o prázdninách. V roce 2002 byl k faře přistaven lůžkový vagón, který začal sloužit k ubytování návštěvníků střediska.¹⁰² Diecézní centrum pro mládež se jednak věnuje mládeži v diecézi a jednak organizuje

---

⁹⁷ BALÍK, J. *Pastorační plán sekce pro mládež ČBK*. s. 33.

⁹⁸ *O obci*. Stará Ves nad Ondřejnicí [online]. [cit. 10-12-2019]. Dostupné z: <https://www.staraves.cz/cz/obec/o-obci/>

⁹⁹ *Historie střediska*. Diecézní centrum mládeže ostravsko-opavské [online]. [cit. 10-12-2019]. Dostupné z: <http://dcm.doo.cz/stredisko/historie-strediska/>

¹⁰⁰ BALÍK, J. *Příspěvek center života mládeže k rozvoji identity mladých lidí. Práce s týmem na DSM ve Staré Vsi nad Ondřejnicí*, s.136.

¹⁰¹ BALÍK, J. *Příspěvek center života mládeže k rozvoji identity mladých lidí*. s. 136.

¹⁰² *Mládež*. Diecéze ostravsko-opavská [online]. [cit. 10-12-2019]. Dostupné z: <https://www.doo.cz/pastoracni-aktivity/mladez.html>

řadu akcí. V průběhu roku může křesťanská mládež navštívit setkání mladých na biskupství, dále se může zúčastnit diecézních setkání s biskupem, různé poutě apod.

3.2.1 *Animátorský kurz*

Animátorský kurz je na Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí realizován od roku 2000. Během let prošel změnami a reformami. Čerpal od ostatních diecézí v České republice. Hlavním vzorem byl dvouletý kurz pro animátory z Rajnochovic¹⁰³. Od roku 2003 se ustálila témata všech jedenácti setkání, která zůstala nezměněná až do dnešní doby.

3.2.1.1 *Formace animátora*

Animátorský kurz ve Staré Vsi nad Ondřejnicí je určen pro mladé lidi od 16 let. Kurz je zaměřený na formaci mladého člověka v lidské, sociální a také v duchovní rovině. Animátorská rovina rozvíjí schopnosti člověka jako animátora skupiny a také předává poznatky ohledně problematiky vedení společenství. Lidská rovina rozvíjí lidský charakter pomoci sociální práce ve skupině a získává všeobecné poznatky a vědomosti. Třetí rovina se zaměřuje na prohlubování víry a získávání hlubšího vztahu k podstatám víry.¹⁰⁴

Všechny roviny se prolínají a zároveň ovlivňují dynamiku vrstevnické skupiny. Všechny propojené roviny tvoří kompaktní celek formace mladého člověka.

3.2.1.2 *Cíle kurzu*

Za cíl kurzu můžeme považovat formaci mladého člověka, který díky prohlubování duchovní roviny získává pevnější kořeny své víry, která ovlivňuje i sociální vazby. Cíle jsou rozdělené do třech skupin: vzdělávací, formační a pastorační. Každý z těchto cílů má svou teoretickou i praktickou část. Cíle ovlivňují již zmíněné roviny. Dalšími cíli kurzu jsou prožitky, které podporuje pozitivní vývoj v rámci dynamiky skupiny.¹⁰⁵

---

¹⁰³ Arcidiecézní středisko mládeže olomoucké arcidiecéze

¹⁰⁴ ZIELONKA, R. *Rozbor změn teoretické a praktické části Kurzů animátorů*, s. 29.

¹⁰⁵ KUBALOVÁ, L. *Realizace Kurzů animátorů na Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí*, s. 27.

Tato skupinová dynamika se uskutečňuje v prožívání týmové práce, také ve vypjatých situacích, modlitbě i v zábavě. Minulí i současní mentoři kurzu vypracovali cíle, které dávají jednotlivým ročníkům jasný rámeček.¹⁰⁶

V prvním ročníku se účastníci v rámci vzdělávacího cíle učí pochopit Desatero. Také poznávají sami sebe a poznávají Boha. Animátoři se snaží nahlížet do teorie a praxe her.

Druhý cíl prvního ročníku je formační. Mentoři se snaží o vytvoření kolektivu a připravují program pro animátory, aby společně prožili silný zážitek.

V rámci pastoračního cíle se animátoři zapojují do činnosti ve farnosti. V létě mají animátoři praxi, ve které vytváří program pro dětský tábor. V průběhu roku pak probíhají děkanátní či diecézní akce, do kterých jsou animátoři zapojeni.

Ve druhém ročníku animátoři v rámci vzdělávacího cíle prohlubují obsahové stránky svátosti. Animátoři se také snaží zvládnout management času. Získávají základní poznatky z vývojové psychologie a základní pedagogické znalosti.

V rámci formačních cílů si animátoři upevňují vztahy ve skupině. Také si prohlubují vědomí sounáležitosti a získávají osobní zkušenosti ve skupině.

Animátoři si prohlubují své působení ve farním životě. Postupně přebírají spoluzodpovědnost ve vedení křesťanského společenství.¹⁰⁷

V tomto roce animátoři skládají ústní zkoušku, která obsahuje tři části. První část zkoušky předpokládá znalosti z katechismu katolické církve. Druhá část pojednává o životě ve farním společenství. Ve třetí části animátor obhájí svou závěrečnou práci, která spočívá ve zpracování tématu, které se dá využít při přípravě společenství mládeže.¹⁰⁸

---

¹⁰⁶ KUBALOVÁ, L. *Realizace Kurzu animátorů na Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí*, s. 27.

¹⁰⁷ KUBALOVÁ, L. *Realizace Kurzu animátorů na Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí*, s. 28.

¹⁰⁸ *Závěrečná práce animátorů*. Diecézní centrum mládeže ostravsko-opavské [online]. [cit. 13-03-2020]. Dostupné z: <http://dcm.doo.cz/stredisko/zaverecne-prace-animatoru/>.

4 POPIS, PRŮBĚH A VÝSLEDKY PRŮZKUMU

4.1 Cíl průzkumu

V praktické části se budeme zabývat otázkou, jaký vliv měl animátorský kurz na jedince při působení ve farním společenství. Otázky byly zaměřeny na motivaci přihlášení do kurzu a také i na výsledek kurzu. Mladý člověk, který se rozhodne přihlásit se do animátorského kurzu, může mít několik důvodů, proč podat přihlášku. Mohou to být důvody nalezení nových přátel, ochota pomáhat ve farnosti anebo duchovní posila.

4.2 Metoda průzkumu

Pro zjišťování výsledků jsem použila metodu dotazování. Samostatný dotazník byl předem připravený a otázky byly promyšleně seřazeny. Dotazované osoby byly oslovené pomocí sociálních sítí. Dotazník pak vyplňovaly online. Výhodou dotazníku je, že umožňuje poměrně rychlé a ekonomické shromažďování dat.

Absolventům byl rozeslán přes sociální sítě online dotazník s 18 otázkami. Na úvod byli respondenti seznámeni, že dotazník je zcela anonymní a jeho výsledky budou použity pro zpracování bakalářské práce.

Část dotazníku se zaměřuje na zjištění informací o respondentovi, v další části byly otázky zaměřené na motivaci přihlášení, také na spokojenost s kurzem a na závěr zpětné ohlédnutí.

Otázky pro absolventy byly totožné. V dotazníku jsem použila otázky otevřené, uzavřené, polouzavřené, také jsem použila Likertovou škálu, stupnicové a výčtové položky. Zpracování dat průzkumu proběhlo elektronicky. Otázky pak byly zpracované do tabulek a grafů.

4.3 Průběh průzkumu

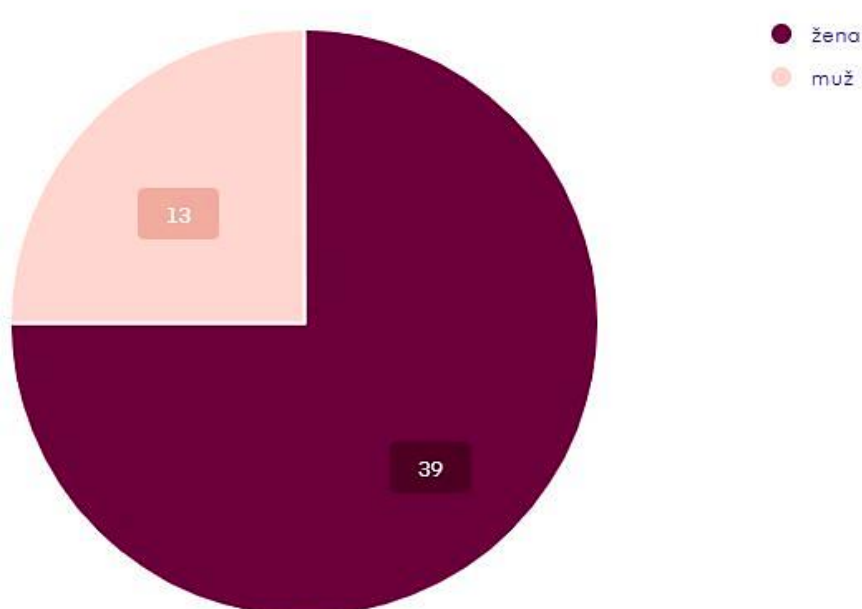
Realizace průzkumu proběhla ve spolupráci s volnočasovým střediskem mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Absolventům jsem dotazník rozeslala přes sociální sítě skrze soukromé zprávy.

Zkoumaný vzorek tvořilo 52 respondentů. Přitom odeslaných dotazníků bylo 100, z toho 81 respondentů dotazník otevřelo. 52 respondentů dotazník vyplnilo a 29 respondentů dotazník nevyplnilo. Návratnost dotazníků je spíše průměrná.

4.4 Jednotlivé výsledky

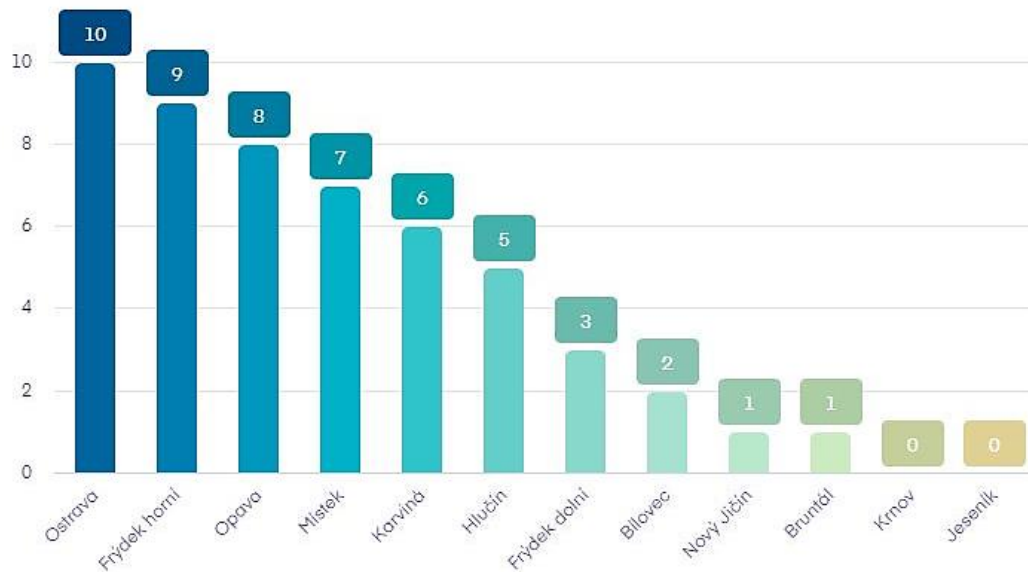
Postupně jsem analyzovala a podrobně popsala odpovědi od respondentů.

1. otázka: Jaké je vaše pohlaví?

Graf 1 Pohlaví respondentů

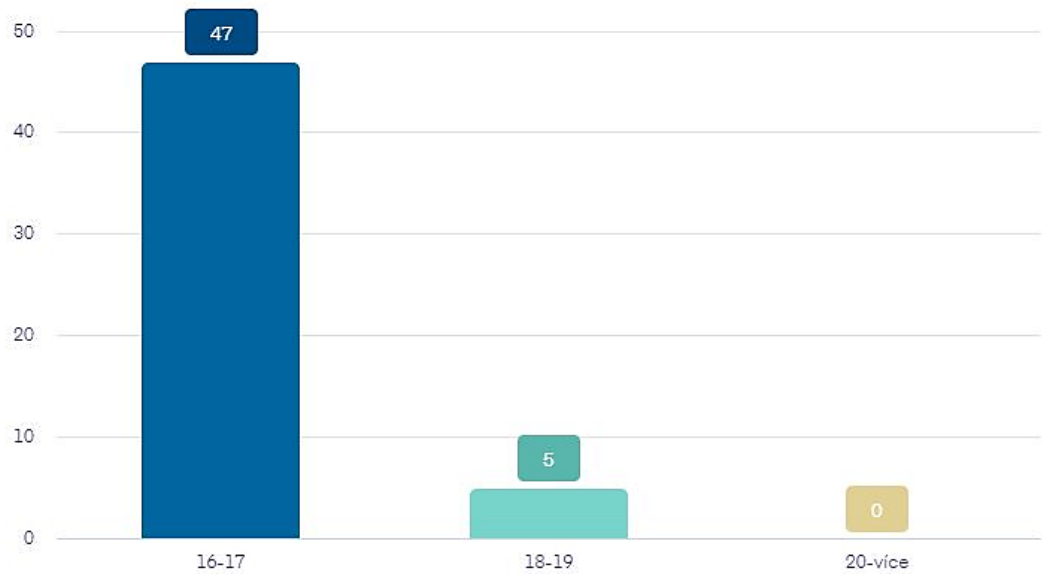
2. otázka: Z jakého děkanátu pocházíš?

Graf 2 Místo bydliště

Na otázku, z jakého děkanátu respondent pochází, bylo k výběru 12 děkanátů. Respondent měl zatrhnout pouze jeden z těchto děkanátů. Z grafu je zřejmé, že nejvíce respondentů pochází z ostravského děkanátu. Hned za ostravským děkanátem jsou respondenti, kteří pocházejí z horního Frýdku. Nejméně respondentů však na dotazník odpovědělo z děkanátu Nový Jičín, kde byl pouze jeden respondent, a taktéž z děkanátu Bruntál. Z děkanátu Krnov a Jeseník neodpověděl žádný respondent.

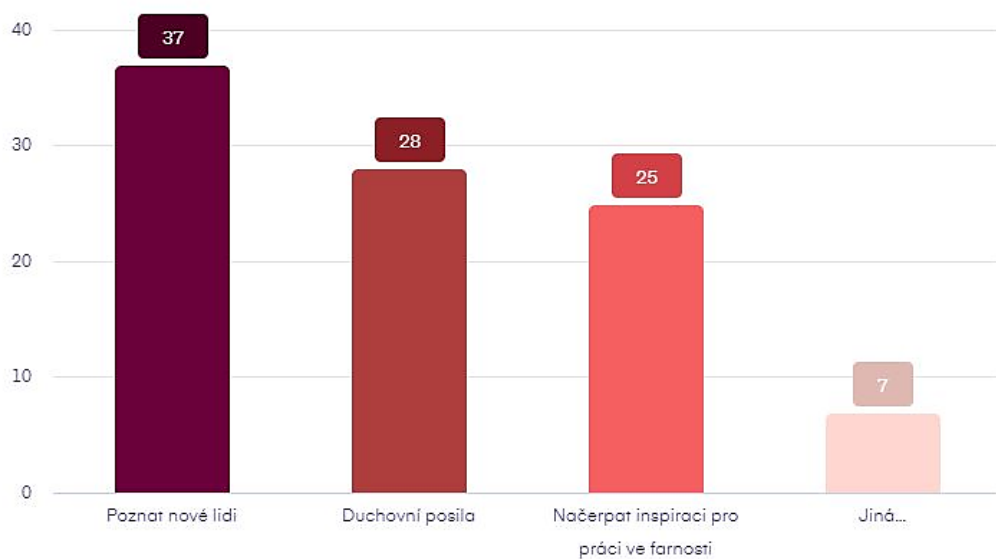
3. otázka: Kolik ti bylo, když jsi nastoupil/nastoupila do kurzu?

Graf 3 Věk při přihlášení do kurzu

Nejvíce respondentů se do kurzu přihlásilo, když jim bylo mezi 16-17 lety. Avšak našlo se i 5 respondentů, kteří se do kurzu přihlásili, když jim bylo mezi 18-19 lety.

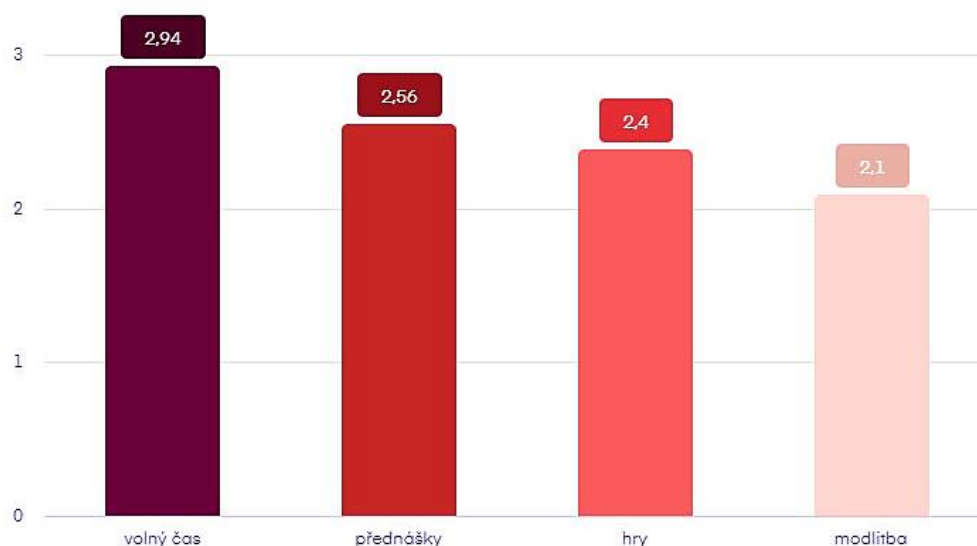
4. otázka: Jaká byla motivace přihlásit se do animátorského kurzu?

Graf 4 Motivace k přihlášení

Na otázku motivace přihlášení mohli respondenti odpovědět zaškrtnutím více možností. Největší motivace byla dle grafu touha poznat nové lidi. Jako druhou odpověď s největším počtem hlasů byla duchovní posila. Na třetí pozici byla inspirace pro práci ve farnosti. Respondenti mohli pomocí volné odpovědi dopsat další motivaci. Jeden z respondentů odpověděl, že do Staré Vsi nad Ondřejnicí jezdíval už dříve na tábory. Další z respondentů odpověděli, že byli přemluveni od svých kamarádů.

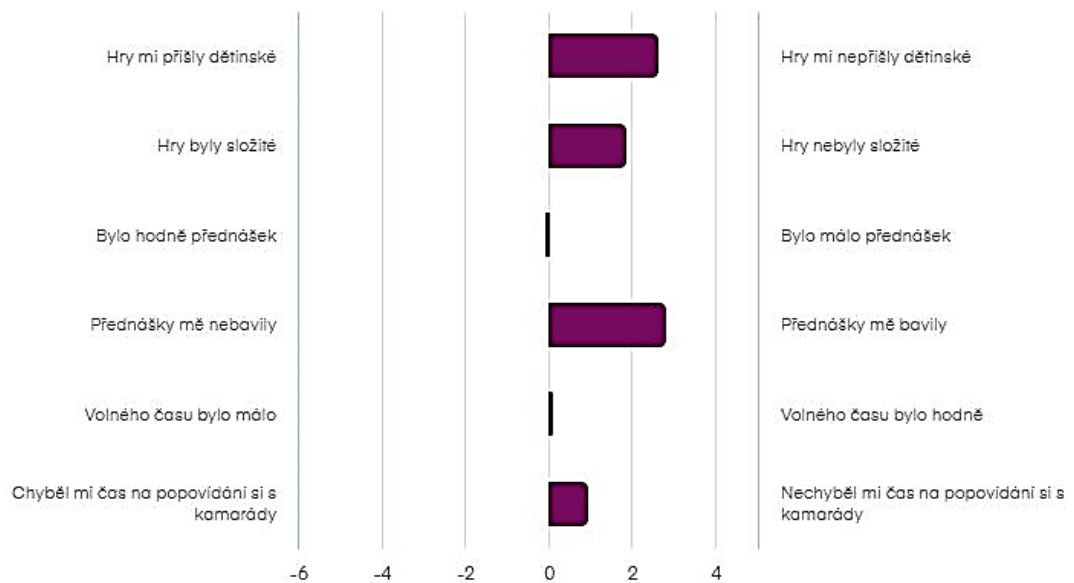
5. otázka: Jakou aktivitu jsi měl/měla nejraději? Seřad' podle oblíbenosti (1- nejvíce, 4- nejméně)

Graf 5 Oblíbená aktivita

Dle výsledků grafů je zřejmé, že respondenti měli nejraději volný čas, poté přednášky, hry a nakonec modlitbu.

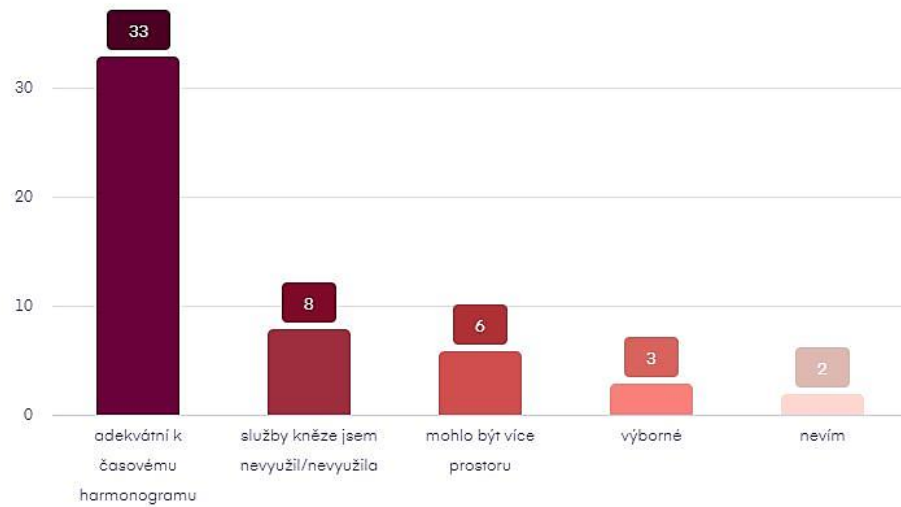
6. otázka: Zhodnot' tyto výroky

Graf 6 Výroky

Respondenti měli zaškrtnout na škále číslo, které bylo nejbližší k výroku, který jim byl vlastní. Na výrok, kdy dotazovaní měli odpovědět, zda jim hry přišly dětinské, odpověděli tak, že jim hry dětinské nepřišly. Z počtu odpovědí na otázku, zda hry byly složité, vyplynulo, že se účastníkům hry složité nezdály. Co se týká přednášek, respondenti byli spokojeni s počtem přednášek a také je přednášky bavily. Volný čas, který byl účastníkům kurzu poskytnut, byl pro ně adekvátní. A na poslední výrok, kdy respondenti měli odpovědět na čas, který by strávili popovídáním si s kamarády, odpověděli, že jim nechyběl.

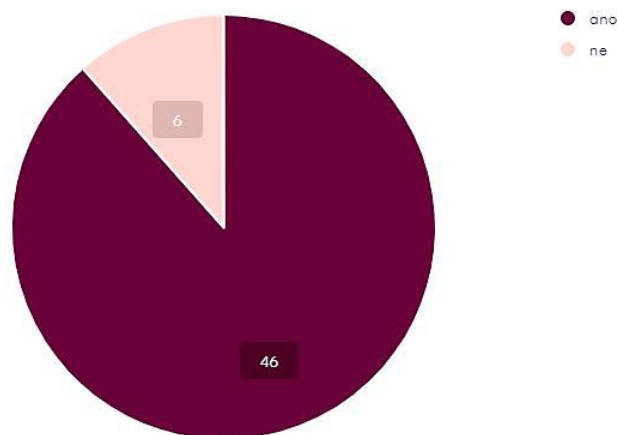
7. otázka: Na kurzu byla možnost rozhovoru s knězem. Byla časová dotace adekvátní?

Graf 7 Rozhovor s knězem

Další otázka byla zaměřena na možnost rozhovoru s knězem. Ptala jsem se, jestli respondentům časová dotace vyhovovala či nikoliv. 33 respondentů odpovědělo, že tato možnost byla adekvátní vzhledem k celkovému časovému harmonogramu víkendů. Dalších 8 respondentů uvedlo, že tuto možnost vůbec nevyužili. 6 respondentů odpovědělo, že mohlo být více prostoru. 3 respondenti uvedli, že možnost byla výborná. 2 respondenti k této odpověděli nezaujali žádné stanovisko.

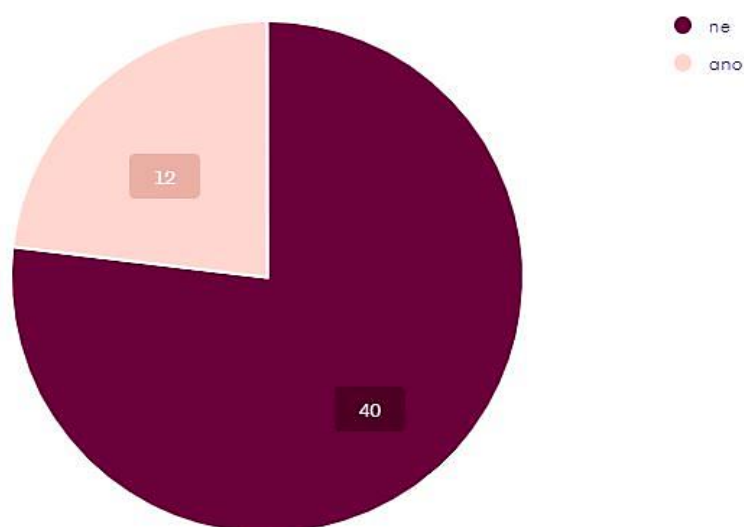
8. otázka: Naplnil kurz tvé očekávání?

Graf 8 Očekávání

Na otázku, zda kurz naplnil očekávání respondenta, 46 odpovídajících uvedlo, že kurz naplnil očekávání. Dalších 6 respondentů uvedlo, že kurz jejich očekávání nenaplnil.

9. otázka: Změnil/změnila bys něco?

Graf 9 Změna

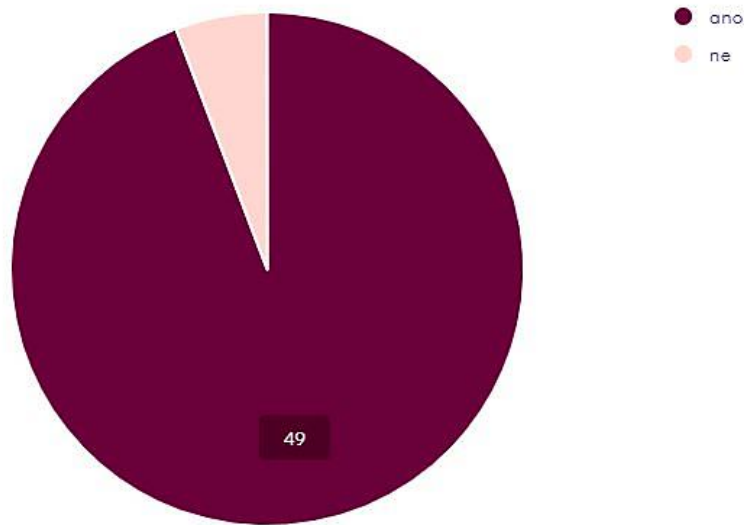
Na otázku, zda by absolventi změnili něco v kurzu, odpovědělo 40 respondentů, že by nic neměnili a dalších 12 odpovědělo, že by něco změnili.

10. otázka: Co?

Respondenti, kteří odpověděli, že bych v kurzu něco změnili, se vyjádřili ve volné odpovědi. Jeden z respondentů uvedl, že mu chybělo více teambuildingových aktivit na začátku i v průběhu kurzu. Další z respondentů uvedl, že by změnil vlastní postoj k celému kurzu. Napsal, že mohl více vnímat přednášky, dělat si poznámky a celý kurz prožít více duchovně. Další z respondentů napsal, že by nehrál tolik her a místo nich by zařadil praxi, např. moderaci diskuze, přednášky na nějaké téma apod. Jeden z respondentů uvedl, že by do kurzu zařadil více reálné přípravy práce ve farnosti.

11. otázka: Pomohl ti kurz v osobním životě?

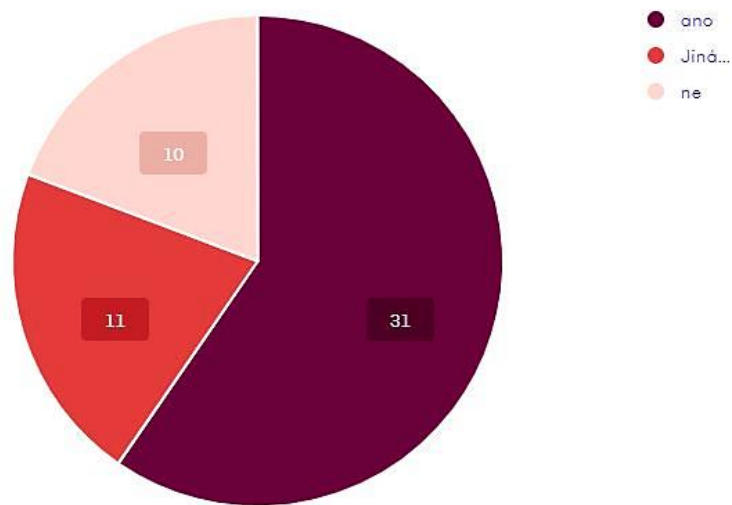
Graf 10 Pomoc v osobním životě

Na otázku, jestli absolventům pomohl kurz i v osobním životě, 49 respondentů uvedlo, že jim kurz pomohl. 3 respondenti uvedli, že jim kurz nepomohl.

12. otázka: Popř. jak?

Jeden respondent uvedl, že díky absolvování kurzu se stal jedním z těch, kteří teď kurz připravují. Jiný respondent uvedl, že díky kurzu poznal sám sebe a mohl tak rozvinout vztah s Bohem. Také se dozvěděl a naučil užitečným věcem, díky kterým se naučil pracovat s mládeží. Další respondent uvedl, že se naučil uvědomovat si sám sebe a také svoji práci ve společnosti. Jiný respondent uvedl, že získal nové poznatky o víře. Také se naučil lépe prožívat mši svatou. Další respondent napsal, že mu kurz pomohl nastavit si životní cíle, sestavit si priority a také prohloubit duchovní život. Respondent uvedl, že si v kurzu našel spoustu nových kamarádů, u kterých je přesvědčen, že to jsou přátelé na celý život. Také poznal, jak se v jiných farnostech žije víra, což bylo pro něho velké povzbuzení. Diskuze a přednášky ho velmi obohatily. Také kurz a ostatní animátoři ho motivovali, aby se více zapojil do života farnosti nebo děkanátu.

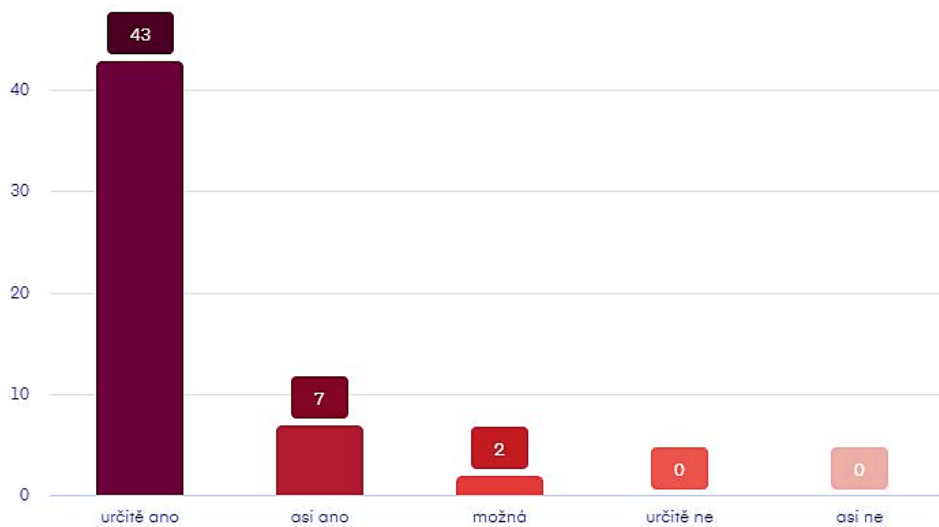
13. otázka: Začal/začala ses po absolvování kurzu zapojovat ve farnosti?

Graf 11 Zapojení ve farnosti

Na otázku, jestli se absolvent po skončení kurzu, začal zapojovat ve farnosti, odpovědělo 31 respondentů, že ano. Dalších 11 respondentů uvedlo jinou odpověď. Několik z respondentů uvedlo, že ve farnosti se zapojovali již před nástupem do kurzu. Jiný respondent uvedl, že se zapojuje do farnosti dle potřeby kněze. Dalších 10 respondentů uvedlo, že se po absolvování kurzu nezačali zapojovat. Jeden z respondentů uvedl, že v jejich farnosti je kněz, který nic neorganizuje, tudíž nebyla možnost se nějak angažovat.

14. otázka: Doporučil/doporučila bys svému kamarádovi animátorský kurz?

Graf 12 Doporučení kamarádům

Další otázka se týkala doporučení kurzu svým kamarádům. 43 respondentů uvedlo, že by kurz určitě doporučili. Dalších 7 respondentů uvedlo, že by kurz asi doporučili a další 2 respondenti si nebyli jisti svou odpovědí.

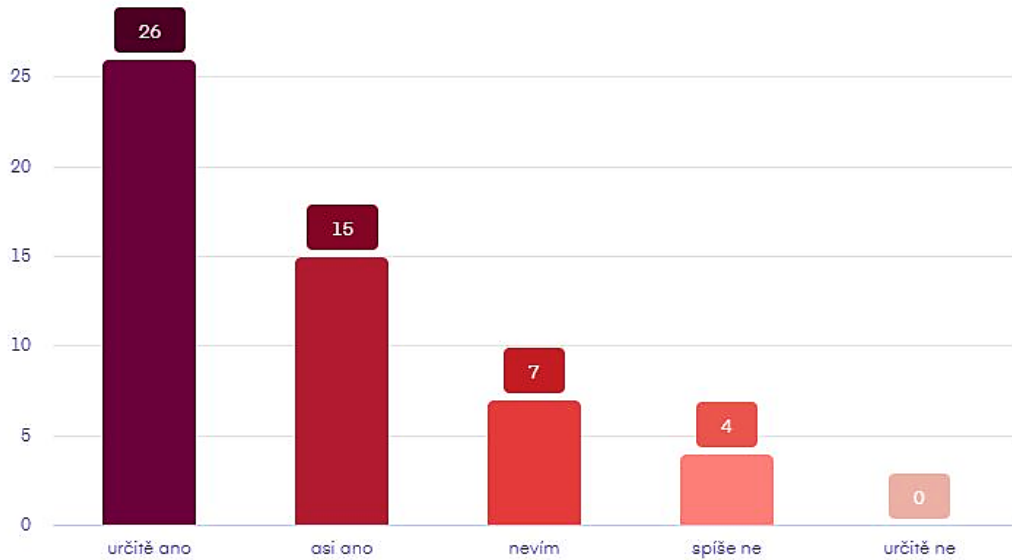
15. otázka: Proč bys ho doporučil/doporučila?

Na tuto otázku respondenti odpovídali pomocí volné odpovědi. Mnoho respondentů uvedlo, že kurz by doporučili z důvodu možnosti prohloubení vztahu s Bohem a navázání nových přátelství. Další respondenti napsali, že kurz jim pomohl získat inspiraci a nové impulzy pro práci ve farnosti, ale i v osobním životě. Také by ho doporučili všem, kterým chybí kontakt s křesťanskými kamarády ve svém okolí. Další respondent uvedl, že kurz by doporučil z důvodu uvědomění si svých slabých stránek a také rozšíření obzorů v různých směrech. Jiný respondent uvedl, že animátorský kurz byl pro něho nejlépe stráveným časem.

16. otázka: Proč bys ho nedoporučil/nedoporučila?

Respondenti na otázku, proč by kurz nedoporučili, odpovídali také volnou odpovědí. Jeden respondent uvedl, že kurz není pro nevěřícího člověka. Další uvedl, že kurz nepřipraví člověka na funkci animátora zcela dostatečně. Jiný z respondentů uvedl, že by kurz nedoporučil těm, kteří se zapojují jinak a nepotřebují další společenství či návod, jak pracovat ve farnosti, nebo se zkrátka zapojovat nechtějí.

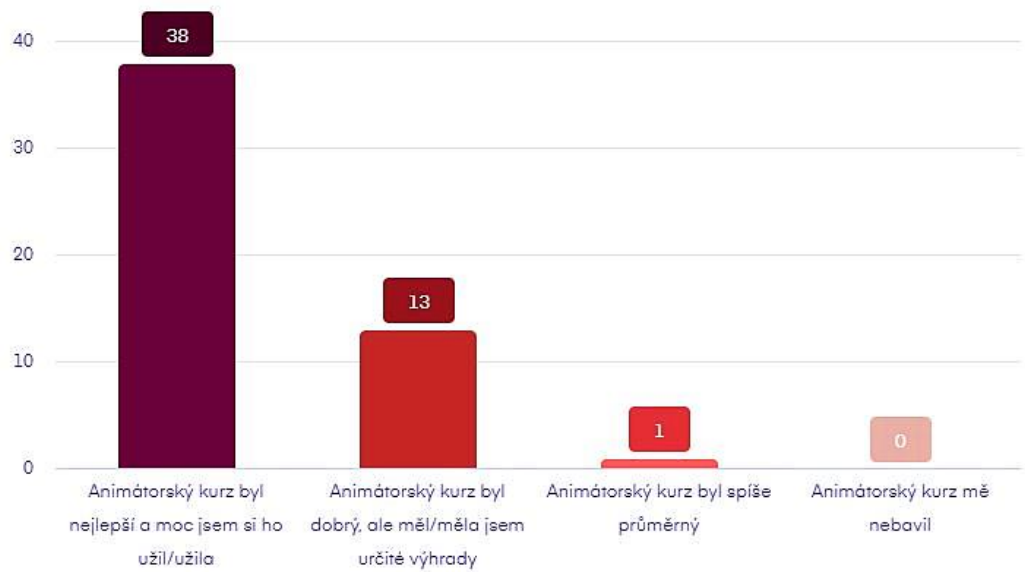
17. otázka: Absolvoval/absolvovala bys kurz znova?

Graf 13 Opětovné absolvování

Předposlední otázka se týkala opětovnému absolvování kurzu. 26 respondentů uvedlo, že kurz by absolvovali znova. Dalších 15 respondentů uvedlo, že by kurz nejspíše absolvovali ještě jednou. 7 respondentů si nebylo jisto svou odpovědí a další 4 respondenti by už spíše kurz znova neabsolvovali.

18. otázka: Vyber tvrzení, se kterým souhlasíš

Graf 14 Zpětná vazba

Poslední otázka se týkala zpětné vazby na celkovou spokojenost s kurzem. 38 respondentů uvedlo, že se jim kurz líbil a moc si ho užili. Dalších 13 respondentů uvedlo, že kurz byl dobrý, ale vůči kurzu měli určité výhrady. 1 z respondentů uvedl, že animátorský kurz byl spíše průměrný. Žádný z respondentů neuvedl, že by ho kurz nebavil.

4.5 Vyhodnocení

Na základě podrobného vyhodnocení otázek z dotazníku se domnívám, že animátorský kurz ve Staré Vsi nad Ondřejnicí má velký přínos pro mladé lidi ve věku od 16 let. Díky tomuto kurzu si mladí lidé uvědomují sebe sama a přichází do kontaktu s novými lidmi, se kterými se i nadále mohou setkávat a předávat své zkušenosti i po ukončení kurzu. V kapitole 1.2 jsem uvedla, že uvědomění sebe sama a kontakt s novými lidmi je velice důležitou složkou pro vytváření identity jedince. 29 % respondentů uvedlo, že animátorský kurz jim pomohl duchovně. 24 % respondentů napsalo, že díky kurzu si našli nové přátele. 23 % respondentů uvedlo, že kurz jim pomohl k lepšímu poznání sebe sama a také v osobním životě.

Na základě rozhovoru s kněžími, kteří působili nebo působí ve středisku volného času ve Staré Vsi nad Ondřejnicí je patrné, že tento kurz je převážně zaměřený na sebepoznávání a prohlubování duchovních rozměrů. Také slouží k tomu, aby jedinci, kteří se cítí osamoceni a hledají společenství, se přihlásili do kurzu, který jim může pomoci nalézt nové přátele a vytvoření nového společenství.

Díky dotazníku, který jsem rozeslala svým známým, kteří kurz absolvovali, je patrné, že tento animátorský kurz má vliv na působení ve farním společenství. Podle výsledků je patrné, že jedinec se do kurzu přihlásil, aby načerpal inspiraci, jak se zapojit do farnosti. Pokud se už předtím ve farnosti zapojoval, tak aby pak mohl předávat nové zkušenosti, které přijal v tomto kurzu.

Doporučila bych, aby v tomto kurzu byl kladen větší důraz na praxi a na zapojování ve farním společenství. Dle vyhodnocení z dotazníku by bylo dobré zlepšit přednášky, které by se týkaly témat ohledně organizace a nauky o správném vedení lidí či vytváření programů pro mládež nebo děti.

Kurz funguje od roku 2000, každý rok jim projde cca 30 lidí. To znamená, že za téměř dvacet let prošlo kurzem více než 500 lidí. Jelikož dotazník vyplnilo pouze 52 respondentů je patrné, že výsledky nejsou zcela objektivní. Aby byl závěr objektivní, bylo by dobré, aby absolventi vyplnili tento dotazník už po ukončení kurzu. Je možné, že by absolventi odpovídali jinak. Avšak posílat dotazník absolventům, kteří kurz absolvovali před několika lety, může být zkreslené, jelikož se na absolvování kurzu dívají s odstupem. Také vzorek by byl mnohem vyšší a lepší pro objektivnější vyhodnocení animátorského kurzu.

ZÁVĚR

Pojem animátor si v církevním prostředí našel své opodstatnění mezi mladými lidmi. I přes určité vymezení role animátora, jsou stále pochybnosti a nejasnosti mezi kněžími, mladými lidmi, ale i přímo mezi animátory. V této práci jsme se pokoušeli nastínit, jak by správný animátor v křesťanském prostředí měl vypadat a co práce animátora obnáší. Také jsme se seznámili s animátorským kurzem, který probíhá v Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí, kde byl směřován výzkumný dotazník.

Cílem této bakalářské práce bylo zjistit, zda animátorský kurz ve Staré Vsi nad Ondřejnicí má vliv na působení ve farním společenství. Průzkum ukázal, že animátorský kurz nemá až tak velký vliv na působení ve farnosti, ale spíše má vliv na každého jedince, který díky tomuto kurzu lépe poznává sám sebe a také posiluje vlastní vztah s Bohem. Na základě výsledků výzkumu jsme navrhli možná řešení pro další postupy či zlepšení tohoto kurzu v kapitole 4. 5.

PRAMENY A LITERATURA

Knižní odkazy

BALÍK, J. (2002). *Cesta k domovu: svědectví o diecézních centrech života mládeže*. Praha: Paulínky. 129 s. ISBN 80-86025-48-9.

BALÍK, J. ed al. (2002). *Pastorační plán sekce pro mládež ČBK*. Praha: Sekretariát České biskupské konference. 48 s.

BALÍK, J. (2015). *Příspěvek center života mládeže k rozvoji identity mladých lidí*. Praha: Sekretariát Sekce pro mládež ČBK a AKSM. ISBN: 978-80-906142-0-8.

BALÍK, J. (2009). *S mladými ke Kristu. O umění vést mladé lidi ke smyslu života*. Praha: Paulínky. 694 s. ISBN: 978-80-7450-349-8.

BELZ, H., SIEGRIST, M. (2001). *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení*. Praha: Portál. 376 s. ISBN: 80-7178-479-6.

DRAPELA, V. (2003). *Přehled teorií osobnosti*. Praha: Portál. 175 s. ISBN:80-7178-766-3.

ERIKSON, E. H. (1968). *Identity: Youth and Crisis*. New York: Norton and comp. In: MACEK, P. (2003). *Adolescence*. 2. vyd. Praha: Portál. 144 s. ISBN: 80-7178-747-7.

FIŠEROVÁ, Věra. (2008). *Volný čas a jeho animace v cestovním ruchu*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8. 92 s. ISBN 978-80-86578-87-3.

FRANTIŠEK (2014). *Evangelii gaudium*. Praha: Paulínky. 184 s. ISBN: 978-80-7450-118-0.

FRANTIŠEK (2018). *Gaude et exultate*. Praha: Paulínky, 2018. 96 s. ISBN: 978-80-7450-302-3.

FRANTIŠEK (2019). *Christus vivit, Kristus žije*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. 128 s. ISBN: 978-80-7566-167-8.

HARTL, P. (2004). *Psychologický slovník*. 1. vyd. Praha: Portál. 774 s. ISBN: 80-7178-303-X.

- HOFBAUER, B. (2010). *Kapitoly z pedagogiky volného času*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Teologická fakulta. 164 s. ISBN: 978-80-7394-240-3.
- JAN PAVEL II. (2001). *Novo millennio ineunte*: apoštolský list papeže Jana Pavla II. na závěr jubilejního roku 2000 z 6. ledna 2001. Praha: Sekretariát ČBK. 48 s.
- JANDOUREK, J. (2001). *Sociologický slovník*. 1. vyd. Praha: Portál. 285 s. ISBN 80-7178-535-0.
- KAPLÁNEK, M. ed al. (2012). *Čas volnosti – čas výchovy*. Praha: Portál. 175 s. ISBN: 978-80-262-0450-3.
- KAPLÁNEK, M. (2013). *Animace*. Studijní text pro přípravu animátorů mládeže. 1. vyd. Praha: Portál. 104 s. ISBN: 978-808-262-0565-4.
- KUBALOVÁ, L. (2009). *Realizace Kurzu animátorů na Diecézním středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí*. Olomouc: Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Cyrilometodějská teologická fakulta. 90 s.
- MACEK, P. (2003). *Adolescence*. 2. vyd. Praha: Portál. 144 s. ISBN: 80-7178-747-7.
- NAKONAČNÝ, M. (2003). *Úvod do psychologie*. 1. vyd. Praha: Akademie věd České republiky. 507 s. ISBN: 80-200-0993-0.
- OPASCHOWSKI, H. W. (1987). *Paedagogik und Didaktik der Freizeit*. Opladen, Leske und Budruch. In: VÁŽANSKÝ, M. (2001). *Základy pedagogiky volného času*. 2. vyd. Brno: Print-Typia, spol. s.r.o. 175 s. ISBN 80-86384-00-4.
- OPASCHOWSKI, H. W. (1979). *Einführung in die freizeitkulturelle Breitenarbeit. Methoden und Modelle der Animation*. Bad Heilbrunn: Klinkhardt. In: VÁŽANSKÝ, M. (2001). *Základy pedagogiky volného času*. 2. vyd. Brno: Print-Typia, spol. s.r.o. 175 s. ISBN: 80-86384-00-4.
- ORIEŠKA, J. (2010). *Služby v cestovním ruchu*. 1. vyd. Praha: Idea servis. 405 s. ISBN: 978-80-85970-68-5.
- PÁVKOVÁ, J. et al. (1999). *Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času*. 1. vyd. Praha: Portál. 232 s. ISBN: 80-7178-295-5.

PETROSILLO, P. (1997). *Křesťanství od A do Z*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství. 239 s. ISBN: 80-7192-365-6.

POLLO, M. (2017). Animazione culturale. LAS, Roma. 2004, 2. vyd. In: BALÍK, J. (2019). *S mladými ke Kristu*. Praha: Paulínky. 694 s. ISBN: 978-80-7450-349-8.

PRŮCHA, J. (2003). *Pedagogický slovník*. 4. aktualizované vydání. Praha: Portál. 322 s. ISBN: 80-7178-772-8.

RYLKO, S. I giovane el il Papa. Insieme. Un progetto di pastorale giovanile. In: PAPEŽSKÁ RADA PRO LAIKY. (1999). *Insieme sulle strade dell' Europa*. Vatikán.

ŘÍČAN, P. (1975). *Cesta životem*. Praha: Orbis. 332 s. [ISBN nevedeno].

SIGALINI, D. (2003). I luoghi della pastorale giovanile. In: *Pastorale giovanile. Elledici, Leumann* (Torino). 400 s. ISBN: 88-01-02668-4.

SKLENÁŘ, M. et al. (2008). *Animátorský slabikář*. Praha: Salesiánská asociace Dona Boska, o. s. 300 s. [ISBN nevedeno].

VÁŽANSKÝ, M. (2001). *Základy pedagogiky volného času*. 2. vyd. Brno: Print-Typia, spol. s.r.o. 175 s. ISBN: 80-86384-00-4.

ZIELONKA, R. (2006). *Rozbor změn teoretické a praktické části Kurzu animátorů*. Olomouc: Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Cyrilometodějská teologická fakulta. 84 s.

Internetové odkazy

Animátoři Plzeň [online]. [cit. 20-03-2020]. Kdo jsme a naše cíle. Dostupné z: <http://www.animatori-plzen.cz/kdo-jsme-a-nase-cile/>.

Diecéze ostravsko-opavská [online]. [cit. 10-12-2019]. Diecéze. Dostupné z: <https://www.doo.cz/dieceze>

Diecéze ostravsko-opavská [online]. [cit. 10-12-2019]. Mládež. Dostupné z: <https://www.doo.cz/pastoracni-aktivity/mladez.html>

Diecézní centrum mládeže ostravsko-opavské [online]. [cit. 10-12-2019]. Historie střediska. Dostupné z: <http://dcm.doo.cz/stredisko/historie-strediska/>

Diecézní centrum mládeže ostravsko-opavské [online]. [cit. 13-03-2020]. Závěrečná práce animátorů. Dostupné z: <http://dcm.doo.cz/stredisko/zaverecne-prace-animatoru/>.

Don Bosco Ostrava [online]. [cit. 24-03-2020]. O středisku. Dostupné z: <https://www.boscoostrava.cz/stredisko/o-stredisku/>.

DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. (2011). *Mnohotvarý fenomén animace. Pedagogická orientace* [online]. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. **21**(3) [cit. 20-03-2020]. Dostupné z: http://www.ped.muni.cz/pedor/archiv/2011/pedor11_3_mnohotvaryfenomenanimace_dudovakaplanekmacku.pdf

Kodex kanonického práva. [online]. [cit. 01-04-2020]. Kan. 515, §1. Dostupné z: [http://www.farnostzebrak.cz/dokumenty/cic\(1983cz\).pdf](http://www.farnostzebrak.cz/dokumenty/cic(1983cz).pdf)

OPASCHOWSKI, H. W. (1979). Einführung in die freizeit-kulturelle Breitenarbeit. Methoden und Modell der Animation. Bad Heilbrunn: Klinkhardt. In: DUDOVÁ, A. KAPLÁNEK, M. MACKŮ, R. (2011). *Mnohotvarý fenomén animace*. 293 s. [online] Dostupné z: http://www.ped.muni.cz/pedor/archiv/2011/pedor11_3_mnohotvaryfenomenanimace_dudovakaplanekmacku.pdf

Rilife animation [online]. [cit. 20-03-2020]. Po ohlédnutí do historie. Dostupné z: <https://rilifeanimation.wordpress.com/2014/12/22/po-ohlednuti-do-historie/#more-88>.

Salesiánské středisko mládeže [online]. [cit. 24-03-2020]. O nás. Dostupné z: <https://brno.sdb.cz/stredisko/o-nas-8>

Smith, Mark K. (1999, 2009) Animateurs, animation and fostering learning and change. *The encylopaedia of informal education*. [online]. [cit. 20-02-2020]. Dostupné z: <http://infed.org/mobi/animateurs-animation-learning-and-change/>

Stará Ves nad Ondřejnicí [online]. [cit. 10-12-2019]. O obci. Dostupné z: <https://www.staraves.cz/cz/obec/o-obci/>

SEZNAM PŘÍLOH

Otázky k bakalářské práci

Ahoj, jmenuji si Simona Lipinská a studuji obor Sociální pedagogika na Cyrilometodějské teologické fakultě. Ráda bych ti položila pár otázek ohledně animátorského kurzu ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Ničeho se neboj, dotazník je zcela anonymní a nezabere ti více jak 10 minut.

1. Jsi žena/muž?

- a. Muž
- b. Žena

2. Z jakého děkanátu pocházíš?

- a. Bílovec
- b. Bruntál
- c. Frýdek horní
- d. Frýdek dolní
- e. Hlučín
- f. Jeseník
- g. Karviná
- h. Krnov
- i. Místek
- j. Nový Jičín
- k. Opava
- l. Ostrava

3. Kolik ti bylo, když jsi nastoupil/nastoupila do kurzu?

- a. 16-17
- b. 18-19
- c. 20 - více

4. Jaká byla motivace přihlásit se do animátorského kurzu? (vyber jednu nebo více odpovědí)

- a. Duchovní posila
- b. Poznat nové lidi

- c. Načerpat inspiraci pro práci ve farnosti
- d. Jiné...

5. Jakou aktivitu jsi na kurzu měl/měla nejraději? Seřad' je podle oblíbenosti (1 nevíce, 4 nejméně)

- a. Hry
- b. Modlitba
- c. Volný čas
- d. Přednášky

6. Zhodnot' tyto výroky:

- a. Hry mi přišly dětinské
  - Ano -5 -4 -3 -2 -1 0 1 2 3 4 5 Ne
- b. Hry mi přišly složité
  - Ano -5 -4 -3 -2 -1 0 1 2 3 4 5 Ne
- c. Bylo hodně přednášek
  - Ano -5 -4 -3 -2 -1 0 1 2 3 4 5 Ne
- d. Přednášky mě nebavily
  - Ano -5 -4 -3 -2 -1 0 1 2 3 4 5 Ne
- e. Volného času bylo málo
  - Ano -5 -4 -3 -2 -1 0 1 2 3 4 5 Ne
- f. Chyběl mi čas na popovídání s kamarády
  - Ano -5 -4 -3 -2 -1 0 1 2 3 4 5 Ne

7. Na kurzu byla možnost rozhovoru s knězem. Byla časová dotace adekvátní?

- a. výborné
- b. adekvátní k časovému harmonogramu
- c. mohlo být více prostoru
- d. nevím
- e. služby jsem nevyužil/nevyužila

8. Naplnil kurz tvoje očekávání?

- a. Ano
- b. Ne

9. Změnil/změnila bys něco?

- a. Ano
- b. Ne

10. Popř. co?

- a. Volná odpověď

11. Pomohl ti kurz v osobním životě?

- a. Ano
- b. Ne

12. Popř. jak?

- a. Volná odpověď

13. Začal/začala ses po absolvování kurzu zapojovat ve farnosti?

- a. Ano
- b. Ne
- c. Jiné

14. Doporučil/doporučila bys svému kamarádovi animátorský kurz?

- a. Určitě ano
- b. Nejspíš ano
- c. Možná
- d. Vůbec
- e. Nevím

15. Proč bys ho doporučil/doporučila?

- a. Volná odpověď

16. Proč bys ho nedoporučil/nedoporučila?

- a. Volná odpověď

17. Absolvoval/absolvovala bys kurz znova?

- a. Určitě ano
- b. Asi ano
- c. Nevím
- d. Spíše ne
- e. Vůbec ne

18. Vyber tvrzení, se kterým souhlasíš:

- a. Animátorský kurz byl nejlepší a moc jsem si ho užil/užila
- b. Animátorský kurz byl dobrý, ale měl/měla jsem určité výhrady
- c. Animátorský kurz byl spíše průměrný
- d. Animátorský kurz mě nebavil.

SEZNAM ZKRATEK

apod. a podobně

cit. citováno

ed al. kolektiv

např. například

s. strana

vyd. vydání

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Pohlaví respondentů.....	34
Graf 2 Místo bydliště	35
Graf 3 Věk při přihlášení do kurzu	36
Graf 4 Motivace k přihlášení.....	36
Graf 5 Oblíbená aktivita.....	37
Graf 6 Výroky	38
Graf 7 Rozhovor s knězem.....	39
Graf 8 Očekávání	39
Graf 9 Změna	40
Graf 10 Pomoc v osobním životě.....	41
Graf 11 Zapojení ve farnosti	42
Graf 12 Doporučení kamarádům.....	43
Graf 13 Opětovné absolvování.....	44
Graf 14 Zpětná vazba	45